

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 60 kr.
Bérmentelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Egyes szám ára 15 kr.
A nyilttérben minden garmond sor díja 20 kr.

HÍRDETÉS DÍJA
hivatalos hirdetéseknek!
Minden sor után 1 kr.
Aronfelől bányeg 30 kr.
Pettinél nagyobb, avagy díszbetűkkel vagy körzettel ellátott hirdetésekért természetesen minden négyeseg után 5 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetések és pénsküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Jönnek a színészek.

Méteres plakátok hirdetik S.-A.-Ujhely utcáin, hogy jönnek a színészek. Ma-holnap itt is lesznek, sőt a „kvártély-csinálók” már itt is vannak. Azt pedig plakátbizonyossággal jelenthetjük, hogy október 8-án tartja beköszöntőjét a szintársulat *Beránek Mihály* igazgatása alatt.

„Vajh ki ő — és merre van hazája? Mi bizony nem tudjuk. A plakátokon azt mondja, hogy „felelős szinigazgató.” Kívánjuk is, hogy feleljen meg magáért is, társulatáért is emberül. Amiben mi nem is akarunk kételkedni, sőt, hogy emberül felelhessenek éppen azt akarjuk.

De hogyan: azt is elmondjuk hamarosan, rövidesen, amint következik.

Minden évnek ebben a szakában, midőn városunk közönsége a küszöbön álló színházi évad felé fordítja érdeklődését s előlegezi mindazt a jóakaratot, rokonszenvet és áldozatkészséget, amire a magyar kultúra vándor-apostolainak szükségük van, hogy kedvező eredménnyel végezhessek nemes, de nehéz feladatukat: fölmerül és előtérbe lép ama közszükségnek érzete, hogy egy állandó, összekötő kapocs létesüljön a szinpartoló közönség és a szintársulat között, hogy mindkettőnek érdekeit képviselő testület segítsen előmozdítani azt, miképp a közönség a társulat működésével s a társulat a közönség áldozatkészségével meg legyen elégedve.

Szóval felmerül és előtérbe lép a szinügyi bizottság létesítésének szüksége.

Ez az évről-évre megújuló közszükség, fölébred, ha szintársulat jó s elalszik újra, mihelyt Tália temploma bezáródik az eltávozott szintársulat háta mögött.

Több ízben fejtegettük már a szinügyi bizottság létesítésének szükségét, most sem mondhatnánk róla újat; de amit eddig mondtunk, azt jogosan ismételhjük.

A körülmények, az érdemes múlt, amellet tanuskodnak, hogy Ujhely a jobb vidéki állomások közé tartozik. Innen van az, hogy a közíg. hatóságnak rendszerint módjában áll több pályázó szinigazgató közül választani, melyiknek adja a színházat? Erre a választásra azonban a közönségnek nincs módjában befolyást gyakorolni s az a közönség, mely nap-nap után látogatva a színházat, mintegy jogot szerez arra, hogy a szintársulat megválasztását befolyásolja, egyszerűen, többnyire bizonyos elégtelenséggel, tudomásul veszi a választást.

Már itt merül fel a fentebb említett szükség érzete s ez a körülmény odaállítja a nem létező szinügyi bizottságot a közíg. hatóság véleményező fóruma gyanánt, mint az más nagyobb vidéki városokban van, ahol a bizottságnak a közönség köréből választott tagjai mérlegelhetik, hogy a pályázók közül melyik igazgatónak társulata és játékkrendje képes a közönség igényeit leginkább kielégíteni.

A közönség egytorma igényekkel, de különböző műziséssel lép a színházba s ez a körülmény érezteti a szinügyi bizottság újabb szükségességét, mint amelynek feladata volna a műsort és játékkrendet folyton figyelemmel tartani s arról gondoskodni, hogy ugy az operet, mint a vigjáték s minden drámai válfaj egyformán, vagy legalább arányosan, de mindenesetre bizonyos rendszer szerint legyen képviselve a heti műsorban, hogy a legkülömbözőbb izlésű árnyalatok is kielégítést találjanak.

Főfontosságú feladata volna azonban

a szinügyi bizottságnak: az évadot jól előkészíteni. Igen! Informálni, tájékoztatni a közönséget a szintársulat felől s fokozni az érdeklődést és áldozatkészséget; segítséggel, utmutatással szolgálni a szintársulat megbízottjának, aki a vidéki társulatok léteinek főfőbiztosítékán, az eredményes bérletgyűjtésen fáradozik.

Természetes, hogy egy jól szervezett szinügyi bizottság, ha feladatát ismeri, nagyon megkönnyítheti a szintársulat helyzetét, melynek így csak lassanként áll módjában a közönség igényeit, izlését kitanulmányozni. Módjában állhat azután a szerzett tapasztalatok alapján a játék-évad időhosszát célszerűen megállapítani s megelőzni azt, hogy az érdeklődés és áldozatkészség fogytával, az évad végén a szintársulat a legridegebb közönbösséggel legyen kénytelen küzdeni.

És mikor ezek és még az itt nem említett számos más okok dokumentálják a szinügyi bizottság szervezésének szükségét: készen áll több oldalról az ellenvetés, hogy: volt már szinügyi bizottság nálunk, volt ajánlatok, avasulások, de végül semmi eredményt, feloszlott s ha újból megalakulna, szintén csak ideig-óráig teljesíthetné feladatát.

Akik ezeket az ellenvetéseket szeretik hangoztatni, elfeledik, hogy az utolsó szinpartoló egyesület ezelőtt 15—20 évvel működött, amikor még a Múzsának nem volt állandó temploma városunkban. Azóta nagyot változtak a viszonyok. Hiszen, hogy mást ne említsünk, 20 évvel ezelőtt ki merete volna még csak álmodni is, hogy kövezett utcáink, csatornázásunk, villamos világításunk, főgimnáziumunk, dohánygyárunk lesz

Egyetlen színházunk sincs annyi méltatlan, de sokszor nagyon is méltányos gáncsnak és bírálatnak kitéve, mint ez a műintézetünk. Legelőször is ott kezdődik a kritikások egyik táborának ellenszenvé és haragja, ahol a Nemzeti színháznál. Ez a csoport *nemzeti, magyar* operákat kíván hallani és magyar szellemet akar tapasztalni a vezetésben. Ez az a csoport, vagy mint operaházi műnyelven nevezik: „*klikk*”, amely ujjongva üdvözölte *Káldy* Gyulát a színház igazgatói állásában. A lelkesedés most kissé lelohadt, mert *Káldy* ugyan eleget tett a sokat hangoztatott követelménynek, adott magyar operákat, de egyik rosszabb volt, mint a másik.

Hát ez a nagy forradalom a sokat hangoztatott *magyar, nemzeti opera* létesítése érdekében, kimondhatjuk, meddő fáradozás. *Erkel* Ferenc óta nem irtak magyar operát. Ez tény, A mai magyar dalműszerzők, vagy közönséges *Wagner*-utánzók, mint *Mihalovics*, vagy olasz modern operákat hajhásznak és vezérkönyvükben minduntalan fel-feltűnedeznek a *Mascagni* vagy *Leoncavallo* és főképp *Verdi* reminiscenciáik, vagy pedig könnyed francia operet-muzsikát csempésznek be az operába, amelynek ott igazán helye nincs. Azok pedig, akik, mint például *Hubay* Jenő a „Falu rosszával” egyenesen közönséges magyar népdalmotívumokat hangszerelnek operamódra és zenei kényszerzubbouyba bujtatják a pajkos magyar nótákat: egyszerűen nevétségesek, mint ahogy számalmasan kinevelték a „Falu rosszát” és csak *Tóth* Ede remekét sajnálták ily torzformába bujtatva.

Ilyen a magyar opera állása az Operaházban. Magyar stíli, *Bánk-Bánhoz* vagy *Hunyady Lászlóhoz* csak távolról is hasonlító operánk nincs.

TÁRCA.

A fővárosi színházak.

— A „Zemplén” számára. —

Irtá: *Erényi Nándor*.

— Folytatás. —

II.

A „Magy. kir. Operaház.”

Az *Andrássy-uti* hatalmas színház hivatalos és teljes nevét irtuk ide. A Magyar királyi Operaház nevében rejlik a legegyszerűbb, de legkonnyebben érthető bírálat a mi dalműszínházunkról. Ennek a színházunknak még magyar neve sincs! Csodálatos, hogy tudták némely zenei utópisták magyar stíli opera után esengen, mikor a magyar opera hajlékának magának: még jóra való magyar neve sincs. A német „Opernhaus” szolgai fordítását vésik oda a mi legszebb, legimpozánssabb színházunk homlokzatára.

Valamikor régen, a megboldogult *Podmaniczky*, vagy *Keglevich* érá alatt, úgy tudom, divatba hozták a „Dalszínház” nevezetét, sőt még a lapok szinlapjai is a *Dalszínház* előadásait hirdették. De utjabban, mióta hivatalos színházunk élére nem a szakértelem, hanem a születés, rang és protekció folytán neveznek ki „intendáns”-okat (a jó öreg *Podmaniczky* bárót annak idején dalszínházi intézőnek nevezték, ma jó erre a latin szó is) az idegen szellem kiigazította újra a színház megváltoztatott nevét, s most a jóhangzásu „Operaház” néven ismeretes.

De isten látja a lelket, ez a dalszínház legkisebb hibája.

Nem, a viláért sem gondolják önök, hogy én is annak a fővárosi divatnak hódolok, amely szerint ütni kell mindig az „Operát”, akár érdemi, akár nem. Mert utóbbi két éve, ez valóságos mániává vált fővárosi szinügyi és hirlap-körökben.

Magyarország 17 milliónyi polgárságának minden egyes tagja feljogosítva érzi magát arra, hogy osztatlan bírálatot gyakoroljon e színházunk felett; mert hisz az ő filléréivel járul ahhoz a negyedfélszázézer fthoz, amely összeget az *Opera Molochszerü* pénztára minden esztendőben elnyel az államtól. Ez a szubvenció sokat használ az Operának (már csak én is ismeretes nevén nevezem), de sokat árt is. Ez a segélyezés okozza azt a megnevezhetetlen arroganciájú beavatkozást, a melylyel boldog boldogtalan belekotnyeleskedik az Operaháznak legtitkosabb magánügyeibe.

No meg aztán ez a negyedfélszázézer forint bizonyos politikai akciókra is szolgáltat alkalmat. Az Operaház segélyezése egy tételt képez a költségvetésben, természetes, hogy annak megvitásánál jogában van bármely képviselőnek az *Opera ügyeivel* foglalkozni a parlamentben.

Már pedig nem lehet szerencsétlenebb helyzetet, szerintem, el se képzelni, mint azt, mikor politikai téren vizsgáltnak művészeti dolgokat, mikor a pártszenvedelemben játszik bele a művészeti kérdésekbe.

Példa rá csak a közelmúltban a *Nopcsa* intendáns és *Bartók* Nemzeti-színházi bíráló között fölmerült affair, amely, mint művészeti konfliktus indult meg és mint politikai kakasviadal ért véget az országgyűlésen.

Szóval, mint említettem, az Operaház a főváros és Magyarország hivatalos színháza.

és most már van, sőt közel állunk több más kulturális intézmény létesítéséhez.

Amit a város akkori közönsége nem tudott fenntartani, azt ma már újból megkísérteni bátran lehet s bizonyos is, hogy nem eredménytelenül.

Ebben az évben *Beránékék* kapták meg színházunkat s ha a hír való, úgy, ahogyan társulatuk most szervezve van, kétséget nem szenved, hogy ki fogják elégíteni a legfokozottabb igényeket is.

De ne feledjük, hogy a milléniomi esztendő nagyon sok oldalról vette igénybe a közönséget s a színészek helyzete ebből az okból a vidéken mindenütt sokkal sulyosabb, mint máskor szokott lenni. Csak folytonos fokozásával az érdeklődésnek s a műsor és játékkend tapintatos és vonzó megállapításával lehet oda hatni, hogy a közönség áldozatkészsége meg ne lanyhuljon.

Szóval, most lehet legjobban érezni a színügyi bizottság hiányát.

Hogy ezen a hiányon segíteni nem késő, az bizonyos. Még van idő megalakítani a színügyi bizottságot, mely megkezdhetné mielőbb működését s teljesíthetné feladatát, mely egyelőre most már nem volna egyéb, mint oda hatni, hogy a körünkbe jövő szintársulat nemes törekvése a megérdemelt méltánylásban részesüljön s kedvező eredménnyel végezhesse be működését, mely a magyar kultúra terjesztésének tesz szolgálatot s mint ilyennek felkarolása dicséretére, elhanyagolása pedig hátrányára válik ennek a közönségnek, mely S.-A.-Ujhely városát a legjobb vidéki állomások egyikévé tette.

Urak! Ott a városházán, ne engedjék, hogy ez a jóakaratu figyelmeztetés süket fülekre találjon.

Illeszkék bele, nagyon jól beleillik, a színügyi bizottságot egy rendezett tanácsúvá lenni megérett nagyközségi szervezetbe!

Vármegyei ügyek.

Hivatalok vizsgálata Főispánunk ömeltősága, titkára kíséretében, Homonnán, Szinnán és Nagy-Mihály községben e hét folyamán látogatásokat tett a szolgabírói hivatalokban, melyeknek ügymenetét, úgyszintén a hivatalos pénzkézeltést is tüzetesen megvizsgálta, — mily eredménnyel, meg halljuk majd a szeptemberi közgyűlésen. — Itt még azt említjük föl, hogy ömeltősága Nagy-Mihályban alkalmat vett magának arra is, hogy Mathiász József, áll. isk. igazgató-tanító, t. bará-

Időszerűtlen tehát erőnek-erejével magyar operát sürgetni, hiszen *Káldy* Gyula nem fújhat fel a semmiből magyar operaszereket!

Elég baj és elég szomorú, hogy a különben muzsikális magyar nemzet még eddig kevés remekművünkön kívül, melyek valóságos zenei kincsek, nem produkált valami nagy stíli operát. De reméljük a legjobbat!

Ami áll a magyar zeneköltésre, ugyanaz az eset forog fenn a magyar énekművészeknél is. De itt már nem a mi nemzetünk a hibás, mert hála istennek, van elég kitűnő művésznök úgy a zeneeladás, mint az énekművészet terén. De hát az a bosszantó program, amely kinézi az opera kötelekéből a magyar művészeket, nem mindegyiküket engedi érvényesülni. A mi operánknál vezetőség és törzsközönség egyaránt rajong a külföldi importációért. Nem kell ezt behatóbban ecsetelnem, hisz' a napilapok bőven megírták, hogy milyen színtere a mi operaszínházunk a külföldi vándorénekesek siralmasnál siralmasabb próbálkozásainak.

De nemcsak idegen vándorművészek állomás- és pihenőhelye a budapesti Operaház, hanem melegágya az idegen művészeknek, akiket állandóan szerződteknek mesés összegekkel. Nem szólnánk semmit, ha nem volnának magyar énekesek, valamiképpen nem kárhoztatjuk az Operát a fennebb kifejtett magyar stílus nem műveléséért, mert ahol nincs mit, ott ne keress. De mikor minduntalan jó énekeseket és énekesnőket, kik magyarok, azért bocsátják el az Opera kötelekéből, hogy helyet csináljanak tán kevésbé tehetséges indigenáknak: akkor fel kell, hogy szólaljon tiltakozó szavával az egész magyar sajtó.

Még az sem volna óriási baj, ha egy-egy nagyhirű és igazán kiváló idegen művészt vagy művésznőt szerződteknek is az Operaházhoz, de

tunk s a jeles ampelógnak gyönyörű szőlőtelepeit is meglekintse. A szőlőtelep, mely különösen csemege-fajszőlőkben gazdag és nagy darab földön ritkítja párját, mint értesültünk, ömeltőságának a főispánnak tetszését a legteljesebb mértéken megnyerte.

Tisztelgő vármegyei küldöttség. A Tiszán-inneni ev. ref. egyházkerület nagyérdemű püspökének, *Kun Bertalan* ömeltőságának püspöki jubileumát *follyó évi október hó 4-én Sárospatakon* tartván, erre s a vele kapcsolatosan rendezendő ünnepekre Zemplén-vármegye képvisellete is meghívott. — Ebből kifolyólag főispánunk ömeltősága külön ki-bocsátott meghívón fölkérte a címzetteket, hogy az említett napon s az ő vezetése alatt, mint küldöttségi tagok, a vármegye képviselében Sárospatakon jelenjenek meg. A vármegyei küldöttség folyó évi okt. 4-én megy Ujhelyből Patakra a reggel 7 óra 19 perckor induló gyorsvonattal. Sárospatakon tisztelkedni fog a küldöttség *Vay Béla* báró főrendiházi alelnök és egyházkerületi világi főgondnok öexcellenciájánál, az ezután következő istentisztelet végeztével pedig a ref. püspök ömeltőságánál. Délután 2 órakor diszebed lesz a torna-csarnokban. — Az urak diszmagyarban, vagy fekete szalonöltözötben fognak megjelenni.

A közigazgatási és gyámhatósági 1897 évi szükségletekről szóló, az állandó-választmány 1. hó 14-iki határozata értelmében újjá átdolgozott vármegyei költségvetés tervezete a fizetések és lakáspénzek rovatánál (142,360 ft) 37,680 ftnyi. — a szolgazemélyzet bére és lakpénze c. rovatnál (10,940 ft) 2820 ftnyi, — a napdíjak és utiköltségek rovatánál (11,550 ft) 4050 ftnyi és így a szóban lévő három rovatnál 44,550 ftnyi szaporodást tüntet föl. Az 1897. jan. 1-től fölemelt fizetés s lakáspénz címén előirányoztatott: az alispánnak 3000 és 600 = 3600 ft., — főjegyzőnek 2400 és 420 = 2820 ft., — I. aljegyzőnek 1800 és 350 = 2150 ft., — II. aljegyzőnek 1300 és 280 = 1580 ft., — III. aljegyzőnek 1200 és 280 = 1480 ft., — IV. aljegyzőnek 1000 és 250 = 1250 ft., — V. aljegyzőnek 900 és 250 = 1150 ft., — főügyésznek 2000 és 420 = 2420 ft., — alügyésznek 1300 és 280 = 1580 ft., — főorvosnak 1800 ft., — főpénztárosnak 1800 és 350 = 2150 ft., — ellenőrnek 1300 és 280 = 1580 ft., — főszámvevőnek 1800 és 350 = 2150 ft., — I. alszámvevőnek 1300 és 280 = 1580 ft., — II. alszámvevőnek 1200 és 280 = 1480 ft., — III. alszámvevőnek 1200 és 280 = 1480 ft., — főlevéltárosnak 1300 és 250 = 1550 ft., — főjegyzőnek 2400 és 420 = 2820 ft., — igazgatóknak 1000 és 250 = 1250 ft., — kiadónak ugyanannyi, — I. oszt. irnoknak 700 és 200 = 900 ft., — II. oszt. irnoknak 640 és 200 = 840 ft., — közig. gyakorlónak 500 és 100 = 600 ft., — árvaszéki elnöknek 2400 és 420 = 2820 ft., — árvaszéki ülnöknek 1600 és 350 = 1950 ft., — árvaszéki jegyzőnek 1300 és 280 = 1580 ft., — könyvelőnek 1000 és 250 = 1250 ft., — főszolgabíróknak 1800 és 250 = 2050 ft.* — szolgabíróknak 1300 és 250 = 1550 ft., — irnoknak 500 és 150 = 650 ft.** — járásorvos

*) Ujhelyi fshb.-nak 2150 ft., sztrokai fshb.-nak 1800 ft.

**) Az ujh. j. szb. irnokának 640 és 200 = 840 ft.

Szék.

csak azt a kicsinyke kis jóindulatot megkövetelhetné a közönség és intézőség, hogy ezek az urak és hölgyek legalább azon a nyelven megtanuljanak tisztességesen énekelni, amely nyelvű nemzetül huzzák mesés fizetéseiket. *Perotti* Gyula évek hosszú sora óta kapja 16,000 ftnyi járulékat a magyar operától azért, mert évenként legfeljebb ötven estén énekel és ez a művész akárhányszor többször, mint nem, *olaszul* éneklő szerepét a magyar operában, holott ő maga születésére nézve *német*.

Hát nem nevetséges és szomorú ez? Egész más volt például a páratlan művésznő, *Bianchi Bianca*, aki idegen létére, minden szerepét magyarul énekelte és igazán örvendüri, hogy most pár előadásra viszontláthatjuk, vagy *Sálmayr Zsófia*, aki csak vendég ugyan a színháznál, de szerepeit nagy nehézséggel bár és idegen kiejtéssel, de udvariasságból (mely könnyen magyarítható 300 ft. fellépődíj mellett) magyarul énekl.

Ugyanígy vagyunk a zenekarral is, mint az előadó művészekkel. A fővárosi közönség nagy része, a sajtó színügyi organumainak egy tekintélyes része, csak külföldi, idegen karmestereket kíván. Tény, hogy egy olyan kiváló művészi testület, amint operánk zenekara, mely páratlan a maga nemében és egy *Kransevics*csel, *Willmouth*-tal, *Bürgerrel* *Allagával* stb. dicsekedhetik, nagyon erős művészi kezét érdemel vezetőül. De hiszen itt van ez a karmester, titán: *Erkel* Sándor, akinél egy európai színvonalon álló műintézet nem kívánhat kitűnőbb karmestert és magyar ember, leszámazottja a hallhatatlan magyar mesternek: *Erkel* Ferencnek. Ez az ember egyesíti magában mindama kiválóságokat, amiket külföldi karmesterekről feljegyeztek. Betegeskedését hozták fel okul, akik *Mahler* vagy *Nikisch*, vagy legújabbán *Seidl* idehözatalán fáradoznak, de itt van

fizetése 800 ft (a sztrokaié: 900 ft), — állatorvosé 500 és 150 = 650 ft. — Mindezekhez és az itten nem említett bér- és lakáspénzemelésekhez, kétséget nem szenved, hogy vármegyei törvényhatósági közgyűlése jóváhagyásával hozzájárul. A kir. belügyi minister lesz-e abban a helyzetben, hogy jóváhagyását megadhatja és a vármegyei házipénztárnak állami javadalmasát kellő mértékben felemelheti: azt mi nem tudjuk. Egy azonban egészen bizonyos, és ez az, hogy a mi vármegyei törvényhatóságunk és tisztikara egész erejével csatlakozik az Abauj-Torna vármegyei törvényhatósága és tisztikara részéről indult ahhoz az országos mozgalomhoz, melynek végcélja, az állam belügyi kormányzatát, országos törvényhozás útján is, olyan pénzügyi helyzetbe juttatni, mely lehetővé teszi az egész országban azt, hogy a törvényhatóságok alkalmazottjai az állami alkalmazottakkal dotáció tekintetében is egyenlő rangra emeltesse, annyival is inkább, mert a közigazgatás feladatai erkölcsi súlyra nézve egy szemernyivel sem csekélyebb fontosságúak, mint az állami igazgatásnak bármely más ágazatában előálló föladatak.

Hírek a nagyvilágból.

Viktória, Angol- és Irország királynője, India császárnője, e napokban ünnepelte trónraléptésének hatvanadik évfordulóját. *Viktória* most 78 éves és így legöregebb, de egyszersmind a legrégebben uralkodik az élő koronások között, valamint túlhaladta uralkodásban eddig volt összes király-elődeit.

Az orosz cári pár két hétig marad Angliában. Onnan Párisba utazik, ahol három napig fog időzni. A frániák lázas sietéssel készülnek fényes fogadásukra. Az ünnepegek sorozatában a cár leteszi alapkövét annak a hatalmas Szajnahidnak is, melyet *III. Sándor* cárról fognak *Sándorhidjának* elnevezni a frániák.

Az angol haderő, melynek ismét meggyült a baja Felső Egyiptomban, a máhdi hadaival szemben, véres csata után, diadalmasan bevonult Dongolába. Több emir meghódolt. A máhdi vert hadat angol lovasság és ágyunaszádok vették üldözőbe.

Kréta szigeten görögök és törökök között ismét véres összeütközések voltak, miközben a törökök huzzták a rövidebbet.

Törökországból eddig több, mint 5000 örmény alattvaló menekült Bulgáriába. A menekülők között van, hogy szeptember 30-ikára, vagyis a mult évi örmény forradalom kitörésének évfordulóján, borzasztó ember-mészárlás várható. — Konstantinápolyban az utcákon és nyilvános helyiségekben alig látni embert. — Éjjel-nappal török fegyveres csapatok cirkálnak, hogy az utcán talált embereket haza térítsék és hogy az előre bejelentett forradalom kitörését meggátolják.

Hírek az országból.

Örvendetes esemény. *Mária-Valéria, Szalvator* fhg. neje, akit mi, már csak azért is, mert 1868. apr. 12-én Budavarába született, királyi her-

ömellette egy egész gárda fiatal, tehetséges magyar karmester, mint *Kerner, Benkő, Márkus*, semmi szükség külföldi karmester importálásra!

„Venio nunc ad fortissimum!”

Az operai előadásokról és jelenlegi művészeiről kell még, hogy szójak,

Az operaszínház előadásai határozottan magas színvonalon állanak. Eltekintve még a zenekar egyes gyöngeségeitől, ami a fiatalabb karmesterek még tapasztalatlan kezeinek köszönhető, vagy egyes énekesek indiszpozíciójának, az előadások úgy zenei tekintetben, mint főképp szcenikailag élvezetesek. A kiállításra, dekorációkra, színhatásra, külsőségekre, nem hiszszük, hogy bárhol is oly nagy gondot fordítanak, mint a magyar operánál. (Különösen a balet részesül a Nopcsa-regime alatt nagy gondozásban.) Az utóbbi időben például a *Wagner-ciklus* előadásainál igazán meglepő dolgokat produkáltak *Alsceghy* főrendező a felvonulásokkal, ksoportos jelenetekkel és *Kemény* Jenő a jelmezek korhú és drága példányai-
val, Mert kiválóan fontos kerete az operai előadásnak a megjelenítés és a szcenikai berendezés. Ezek ellen semmi kifogás sem lehet operánknál.

Az előadó művészek közül a férfi tagokat kell elsőbbségben részesítenünk, a művészi kvalitást illetőleg. Az immár akutá vált tenorista-kérdésből még mindig, sajnos, nem került ki egy jóhangu tenorista és ezt meg is érezzük az operai előadásoknál, mert egyetlen tenoristánk, *Perotti*, ki dacára hatvan évének és gyakori kőszvényes bántalmainak (!) hőstenor szerepekben még megállja ugyan (ha nincs indisponálva) helyét, de szerelmes szerepekben, amennyiben szinpadí játékról fogalma sincs és úgy játszik, mintha dróton rangatnák, igazán siralmasan néz ki; dacára annak, hogy néha jókedvében csak úgy dobálódzik a magas C-vel. Jó az öreg a háznál!

Folytatás a mellékleten.

cegnőknek tartjuk, Ischlben f. hó 24-én, leánygyermeknek adott életet, ki édes anyjának immár a negyedik gyermeke. A legidősebb: *Erzsébet* 4 éves, utána jött *Ferenc* Károly 3 éves, ezután *Hubert* 2 éves. — *Erzsébet* királyné az örvendetes családi esemény hírére Ischlbe érkezett.

Ófelsége a király Csáktornáról, a hadgyakorlatok befejezése után, elutazott Bécsbe, — innen ellátogatott Ischlbe, leányhoz *Mária Valéria*hoz, hol találkozott *Erzsébet* királynéval. Tegnapelőtt a király Orsovára utazott a Vaskapu ünnepies megnyitására, ami ma történik.

Magyarország Nagyasszonyának ünnepe. *Vasary* Kolos, bitoros érsek, hercegprimás körlevélben tudatta papságával, hogy Magyarország katolikusai számára és lelki épületül külön Mária-ünnepet rendelt a római szentszék Magyarország Nagyasszonyának ünnepét, mely az idén először október 11-én fog nagyobb templomi fényvel megtartatni.

A főrendek f. hó 30-án fogják érdemileg tárgyalni az országos képviselőválasztások fölött gyakorlandó biráskodást szabályozó törvényjavaslatot.

A zimonyi emlékmű felavatása ma egy hete ment végbe meghatóan lelkes ünnepségek között. Az emlékmű kápolnaszerű nagyobb szabású épület, mely 35 mtr. magas toronyban végződik, kupoláját aranyozott földgömb koronázza, csúcán szétterjesztett szárnyakkal turul madár ül. Elül erkély van, tetején Hungária szobrával és két oldalán egy-egy kőoroszlannal. Az emlékmű azon a helyen áll, ahol *Hunyady* János, a XV. század legnagyobb hadvezére, hű barátjának és harci dicsősége osztályosának, *Kapissztrán* Jánosnak, karjai közt kilehelte hős lelkét 1456. évi augusztus hó 11-ik napján.

Sorsjáték nyeresémtárgyai. A kereskedelmiügyi kir. minister már kinevezte az ezredéves kiállítás tárgysorsjáték nyeresémtárgyainak beszerzésére a vásárló bizottságot amely már meg is kezdte a vásárlásokat. A bizottság összesen 19,848 nyeresémtárgyat vásárolt össze. Ezek között lesz egy 20,000 korona értékű, egy 10,000 korona értékű, egy 6000 korona értékű és tíz 2000—2000 korona értékű. Az eddig vásárolt tárgyak közül kiemeljük azt, amelyik a második nyeresémtárgy lesz, s amely pompás briliáns diadém, briliáns brosból és egypár függőből áll. A többi vásárolt tárgyak, egy gyönyörű ezüsttálca, egy nagy fedele pokál, egy gyémántbros három gyönggyel és egy rubinttal, két karperec, 2 női és egy férfi óralánc, három briliáns gyűrű, öt díszes ezüstserleg, különféle ezüst asztaldíszek, három díszszekrény 1000—1000 korona értékben, egy díszmülatos toalet-tükör 2000 korona értékben, három szalonszekrény 1000—1000 korona értékben, porcellán díztányérok, függő lámpák 400 korona értékben, tizenkét személyre való asztalkészlet stb. A vásárló bizottság természetesen napról-napra folytatja vásárlásait. Megjegyezzük még, hogy sorsjegyek, darabonként 20 krajcárjával, kaphatók a kiállítás igazgatóságánál, az összes dohánytözsdekben, továbbá a fclárusító helyen:

Baritonistáink kitünőek. *Takács* Mihály, ez a képzett hangú művész szép hangjával, érthető szövegkijeltesével és szerepeinek helyes felfogásával az első helyet biztosítja magának. Ugyancsak kedvelt művész *Arányi* Dezső, aki valódi trubadur behizelgő lágy baritonjával. A jellem és intrikus szerepekben *Beck* Vilmos, fiatal művésznünk ért el már művészi sikereket. Ugyancsak kiváló jellem színész *Szendrői*, aki komikus alakításaival sok derűtséget keltett már, szintugy a karakterisztikus *Hegedűs* is. *Várdy*, *Kiss* Béla szintén erős oszlopok, de legfőképpen ami nagy művésznünk. *Ney* Dávid, aki megrázó és fölemelő mély basszusával már nem egy szívet dobogtatott meg. Határozottan *Ney* és *Takács* legnagyobb művészeink.

A hölgyek között a legnagyobb baj, hogy nincs hősönk. *Bianchi* óta, aki bámulatos koloratur partiejai mellett *Ofeiliát* és *Melindát* is mestereleg látta el, nincs ez a szerepkör betöltve. Még leginkább dicsérhető. *D. Handl* Berta, aki e szerepkörben sokszor excellál. *Vasquez-Molina* grófné bámulatos szopránjával, *Hilgermann* Laura a legkedvesebb alt hangjával kedveltjei a közönségnek. Ujabbán *Kaczér* Margit tünik fel mindjobban érces szopránjával és egy új akvizíció *Futtakyné-Pevny* Irén. De azt hiszem, spkának véleményét fejezem ki, ha a pálmát egy bájos művésznőnknek *Ábrányiné-Wein* Margitnak nyujtom, aki a sokat elcsépeelt „poetikus“ jelzőre igazán rászolgált. Hangja, játéka egyaránt művészi, egész megjelenése derűt keltő. Valóságos mintaszubret.

Ki kell emelnem még az opera énekkarát, amely sokszor igazi gyönyörűséget szerez minden zenebarátnak.

És ezzel áttérek a könnyed trikóban és bokorugró szoknyában szökdécselő Muzsa lakára.

(Folyt. köv.)

Károly-körut 24. szám, ahonnan a pénz előleget beküldése mellett bérmentve küldik meg a megrendelőnek a sorsjegyeket.

A világ parlamentje. Hazánk ezeréves fenállását ünneplő székes fővárosunk, a szép Budapest, most a világ minden részéből egybesereglett törvényhozókat, az egyes művelt államok törvényhozó testületeinek legjelesebb tagjait, akik összegyülekeztek, hogy a művelt népek közös érdekének oltalmáról tanácskozzanak, a világ parlamentjeinek kiváló képviselőit látja kedves vendégeiül.

Az ujoncjutalék 56,389 főnyi lesz a jövő évre, — és pedig a közös hadsereg és hadi tengerészet fentartására kívánta szükségletből a magyar korona országaira esik 43,889 főnyi, a m. kir. honvédség részére 12,500 főnyi ujoncjutalék.

Különlélek.

(Szentszéki ülnök.) Ft. *Lengyel* Pált, a s. a. ujhelyi rk. hitközségnek lelkipásztort, szentszéki ülnökké nevezte ki *Bubics* Zsigmond kassai püspök. A jól megérdemelt kinevezetéshez ma d. e. gratulál a rk. egyháztanács küldöttsége *Matolai* Etele világi elnök vezetése alatt. — Mi a közszeretett új szentszéki ülnök, ugy is mint igen tisztelt barátunk előtt, a „Zemplén“ és nagyközönsége nevében adunk kifejezést legőszintébb örömeinknek: *Ad multos annos!*

(Rendezett tanács.) Az Ujhelyi nagyközség rendezett tanácsa való atalakulása előmunkálatainak véghezvitelével megbízott küldöttség, befejezve munkáját: a szervezeti szabályrendelet tervezetét a város adófizető polgársága nagyobb részének az atalakulást kérő visszavonhatatlan nyilatkozatával, a képviselő-testülethez beterjesztette. Ennek határozata szerint azt 30 napi közszemle után, a netalán beérkező felebbezésekkel, a vármegye törvényhatóságának fogják bemutatni.

(Honvéd-emlékoszlop felavatása.) Vármegyénknek honfivér áztatta földjén, és pedig az 1849. jan. 22—23. napjain a Tarczal, B.-Keresztur és B.-Kisfalud, jan. 30-án pedig a Tokaj határában vívott győzedelmes csaták alatt hősi halálukat lelt honvédek emlékére emelt oszlopműnek ünnepies felavatása, mint már ma egy hete kiadott számunkban is jelentettük, a jövő hó 11-én lesz. Az emlékoszlop ünnepies felavatását rendező „Zemplén-vármegyei 48-as honvéd egyesület“ részéről a tárgyból kibocsátott meghívó így szól: A B. Kisfalud, B.-Keresztur és Tarczal községek határában, 1849. január hó 22. és 23-ik napjain *Álapha* György (akkor) honvéd-ezredes vezérlete alatt vívott győzedelmes csaták helyén, a b.-kereszturi vasuti állomás közelében, vármegye 48-as honvédegyesületünk díszes emlékoszlopot emelvé, azt az 1896. évi október hó 11-én délután 1 és fél órahor, mindkét déli vonat elhaladása után, fogja leleplezni. — E honvéd-emléknapra meghívjuk a hazai összes testületeket, egyesületeket, társulatokat, felekezeti és állami iskolákat, a hazai törvényhatóságokat és 48-as honvédegyesületeket s ezeken kívül minden jó hazafit és honleányt.

Szenteljünk egy percet A szó, a dal, a zene húrjai
A mult emlékének...! Multak emlékének
Riadjon fel újra Elfeleltett tettek
A győzelmű ének...! Édes visszhangjai...!

Ünnepségünk sorozata: 1. Zemplén-vármegyei leányai megkoszorúzzák, illetőleg virággal behintik a 48-as honvédemlék alapzatát. — 2. Klapka-induló, játsza Mányi Lajos zenekara. — 3. Kölcsey Himnusz, előadja s. a. ujhelyi gyártelepi daloskör, Vágó Gyula vezetésével. — 4. *Matolai* Etele alispán, 1848—49-iki honvédszázados, mint a Zemplén-vármegyei 48-as honvédegyesület elnöke megnyitó beszéde (melynek tartama alatt az emlékleple lehull). — 5. Vörösmarty szózata, éneklie a daloskör. — 6. *Karsa* Ferenc arvaszéki ülnök és h. elnök 48-as honvédfőhadnagy beszéde az ünnepség színhelyén az 1849. január 22. és 23-án lefolyt honvéd-csaták történetéből. — 7. *Kossuth*-induló, előadja a zenekar. — 8. Alkalmi költemény, írta és szavalja *Bajusz* József ügyvéd 48-as honv.-főhadnagy. — 9. Harci dal, előadja a daloskör. — 10. *Matolai* Etele honvédegyesületi elnök átadja a leleplezett emléket *B. Kisfalud* és *B.-Keresztur* községek biráinak. — 11. Rákóczi-induló, előadja a zenekar. — (A tisztelt közönség jutányos és jó ellátást) talál *Heller* Lajos szomszédos vendéglőjében. — Visszautazás a b.-kereszturi vasuti állomásra tetszés szerint: délután 4. este 8, vagy reggel az 5 órai vonattal. — Személyenkinti külön meghívók — a honvéd-egyesület tagjai és a virágszórást teljesítő honleányok kivételével, — csupán testületeknek küldetnek. Tisztelettel: *Matolai Etele*, alispán, mint a Zemplén-vármegyei 48-as honvéd-egyesület elnöke. Id. *Bajusz József*, honvédegyesületi jegyző.

(Fényes esküvő.) Legényei *Pintér* István, a varannai járás közszeretett szolgabírája és tb. főszolgabíró, Vécsein f. hó 21-én esküdött örök hűséget gutensteini és stüchsensteini *Hoyos* Willy grófnőnek. A násznéphez tartoztak id. *Meczner* Gyula és *Hoyos* József gróf, mint nászmagyok;

Putty Gyuláné, szül. *Hoyos* Mici grófnő és *Meczner* Gyuláné, mint nászasszonyok. Koszorúslányok voltak: *Hoyos* Róza grófnő, *Kossuth* Mariska, *Meczner* Manci és Ilka. Vőfélyek: *Hoyos* György drag. hadnagy és *Hoyos* Viktor grófok, *Pintér* Jenő m. kir. honv. huszár főhadnagy és ifj. *Meczner* Gyula. A nászkisérletben részt vettek: *Hoyos* Sándor gf. és neje, a menyasszony- és id. *Pintér* Ferenc és neje, a vőlegény szülei; továbbá *Dókus* Gyuláné, *Malonyay* Ferencné, *Molnár* Béláné, *Molnár* Leóna, ifj. *Pintér* Ferencné, *Spillenber*g Józsefné urnők; az urak részéről *Berzeviczy* Béla, *Cseőke* József dr., *Dókus* Gyula cs. és kir. kamarás, *Éva* Ödön, *Fischer* Gusztáv és Lajos bárók, *Fodor* Károly, *Füzesséry* György, *Ganzaug* Miklós, *Hisszem* Kálmán, *Horváth* József, *Kapossy* Menyhért, *Malonyay* Ferenc és Tamás, *Mauks* Árpád, *Molnár* Béla dr. orsz. képvis., *Molnár* János dr., zempléni *Moskovits* Géza, *Nemthy* József, *Novák* István dr., *Perlsberg* Ede zempléni főesperes, *Pintér* Ferenc ifj. tart. cs. és kir. huszár hadnagy, *Pintér* Géza, *Spillenber*g József, *Szemere* Gáspár és *Zangerl* Károly. A polgári összeadást, Vécsein, *Nemthy* József gálzicsi járási főszolgabíró lendületes beszéddel teljesítette; utána a násznép és nászkisérlet 23 fényes uri fogaton, a fellobogóztott nászmagyi botot vivő *Pintér* Ferenc ifj. „ceremonia-mester“ vezetésével mellett *Töke-Terebes* hajtott, hol a délszaki növényekkel gazdagon díszített rk. templomban *Perlsberg* Ede, Zemplén-vármegye főesperese, emelkedett hangulattól áthatott beszéddel intézvén a boldogságtól sugárzó ifju párhoz, őket egyháziilag is megeskette és megáldotta. Egyházi szertartás után a nászközönség a vécei örömházhoz vonulván vissza, ott a *Hoyos* Sándor gróf örömapának szíves vendégszeretetérel tanuskodó lukulusi lakomához ült, melynél a pezsgős palackok bontásával kezdetét vette az érzelmekben és ékesszólásban gazdag tósztok egész áradata. Poharat emeltek a fiatal párért *Perlsberg* Ede és id. *Meczner* Gyula, az örömszülőkért és ugyancsak a nyoszolyó-asszonyokért is *Füzesséry* György, a nyoszolyó-lányokért ifj. *Meczner* Gyula, *Cseőke* József dr., *Pintér* István, mint a garszon élet kötelékéből ily szerencsés körülmények között és auspiciumok mellett kilépett barátnak kívánt a páros élethez és főszolgabíróvá leendő megválasztásához sok szerencsét. — Ezután id. *Meczner* Gyula, *Perlsberg* Ede főesperest és *Nemthy* József főszolgabíró, mint az egyházi és polgári szertartás kitűnő és jeles funkcionáriusait éltette. Végül mondani sem kell, hogy az öröm és jó kedv túlzó fokára emelkedett nászközönség az egybekelés ünnepét késő reggel tartó táncsal fejezte be.

(Hármas ünnep) napja fog virradni október 4-én Sárospatakra; ekkor lesz az esperes- és papszenteléssel egybekötött egyházkerületi közgyűlés *Kun* Bertalan püspök és *Vay* Béla báró főgondnok elnökelete alatt; ekkor lesz a nagy költséggel restaurált, kívül-belül díszesen megújított templom újra használatba vétele s ekkor lesz a főiskolai kertben az ifjuság kezdesére felállított Tompa-szobor leleplezése. — Az okt. 3-án Sárospatakra érkező egyházkerületi elnökséget a vasuti állomásonál *Keresztury* József alsó-zempléni esperes és *Barthos* József vármegyei középponti főszolgabíró fogják üdvözölni, a püspöki hivataloskodásának 30 ik évfordulóját megért főpásztor tiszteletére rendezendő faklyásmenet alkalmával pedig *Meczner* Béla alsó-zempléni egyházmegyei gondnok tartja az ünnepi beszédet.

(Tokaj-hegyaljai borok becsülete.) A nemzetközi gazdakongresszus Budapesten egybegyűlt tagjainak tiszteletére *Daranyi* Ignác földmívelésügyi kir. minister f. hó 19-én fényes lakomát adott a „Royal-szálló“ dísztermében. A menüben ott szerepeltek a mi szőlőtermő hegyvidékünk borai is, névszerint a *Hammersberg* Jenő állami főügyésznek pincéjéből való *szamorodni* és a *Láczay* László dr. s.-pataki pincéjéből asztalra került 1890-iki hat puttonyos asszu. Ugy a szamorodni, mint az asszu, írja alkalmi tudósítónk, nemcsak hogy becsületet vallottak a lakomán szerepelt több hires borvidék pompás nedűi mellett, de sőt éppen a tokaj-hegyaljai asszu és szamorodni kapták a legtöbb díszeteket a nemzetközi lakoma legfínnyásabb szakértőitől is.

(Halálozás.) *Dienes Elemér* †. E név birtokosa, mig élt, egy hivatásának szívvel-lelékkel élő katona, közhadseregbeli huszár főhadnagy volt. Szülei imádásig szerették, bajtársai büszkéek voltak rá, ismerősei tisztelték. Daliás külseje, megnyerő, kedves bánásmódja, jeles katonai érényei fényes jövőt ígértek neki. De sorsa könyvében más vala megírva. Elestett pályájának alig kezdetén, elestett a legnagyobb ellenség csapása alatt, aki felett egyetlen katona sem győzelmeskedett még. Épen hivatása tisztében, a miskolci hadgyakorlaton szerzett baja, agyvérőgyulladás, a halálnak ez a leggonoszabb fegyvere, ölte meg. Mondanunk se kell, hogy ezzel mélységes gyászt borított szüleire, rokonaira, de fájdalmas érzéssel vett róla tudomást minden ismerőse. Temetése előbb Miskolcra ment végbe, katonai pompával szept. 1-én. Csak ezután szállították a holttestet a család birtokára

K. Azarba, a hol a temetés csütörtökön, szept. 3-án délután 6 órakor történt meg. A szertartáson, melyet *Dörner* Károly nagy-azari plebánus végzett, a mélyen sujtott családtagokon és rokonokon kívül, a vidék intelligenciája nagy számmal, bajtársai és rengeteg nép vett részt. S a kinek nem lett volna siratni valója, az is mélyen megilletődve állt meg e 27 év reményeit magába záró, virágkoszorúkkal borított koporsó felett. Bizony-bizony ki hinné, hogy ily közlelő rokon az élet a halállal. Ki hitte volna, hogy a zajos házimulatságról csak pár nappal előbb távozó egy gyászos koporsóban térjen ide vissza. Senki. »O vanitatum vanitas! Hiabavalóságok hiabavalósága. A vigasztalás istene nyujtson balzsamot a megsebzett szívekre! r. l. A család részéről kiadott s hozzánk csak most érkeztet gyászos jelentés így szól: Zebegnyői *Dienes* István id. és neje szül. óvári Novák Jerne, gyermekei, Lenke férjezett Gedeon Gelértné, Adorján csanádmezei lelkész, Rózsa, Magda, István, Éva és a számos rokonság nevében, mélyen szomorodott szívvel jelentik szeretett kedves fiuk, testvérük zebegnyői *Dienes* Elemér cs. és kir. 4-ik huszárezredbeli főhadnagynak aug. hó 30-án, élte 26-ik évében déli 11 órakor, 4 napi súlyos szenvedés és a halotti szentségek felvétele után Miskolczon történt gyászos elhunytát. Béke poraira! Aldás emlékére!

(Az idő) e héten komor, őszi jelleget öltött. Ejjelenkint a hőmérő leszáll 3—2 fokig a fölött. Reggelenkint köd ereszkedik alá és ott lustalkodik a tájon órák hosszúság. Szóval a helyzet szignaturájára reá illik, hogy »hervad már ligetünk — diszei hullanak... s lábunk alatt tartott bokrai közt hervadt levél zörög... Hja! Hat nap óta vége a nyárnak.

(A sárospataki jogakadémián) a megüresedett két jogi tanszékre a kitűzött határidőig 6 pályázat érkezett; közülök 4 a pályázati feltételeknek teljesen megfelel s barmelyikük megválasztása nyereség lesz a főiskolára. A tanári kar az egyik tanszék első helyen kandidálta *Szabó* Sándor dr. temesvári kir. pénzügyi fogalmazót, a második helyen *Jász* Oszkár dr. nagykarolyi ügyvédjelöltet; a másik tanszék első helyen *Illyefalvi* Vitéz Géza dr. budapesti ügyvédjelöltet, második helyen *Raffay* Ferenc dr. czeplédi ügyvédjelöltet. A választás okt. 5-én lesz az egyházkerületi gyűlésen.

(A sárospataki ref. főiskolában) szeptember hó 19-én volt az 1896/7-ik iskolai évnek ünnepies megnyitása *Fejes* István egyházi, *Dokus* Gyula viági algonok s az igazgató-tanács jelenlétében. A 37-ik dicséret két versének elzengése után *Novák* Lajos főiskolai lelkész, a gyakorlati teológia ujonnan választott tanára lépett, a szószékbe s meleg, szívet megindító imában kérte az Úr kegyelmét e főiskolára s annak munkásságára ebben az iskolai évben is. A jelenlevők örömmel hallgatták az új lelkész imádkozását, örültek annak, hogy ily sikeres választást tett az egyházkerület a *Mitrovics* Gyula helyére. Az ima s ének elhangzása után *Radácsi* György közigazgató állott fel s az ő szívéhez szóló szavaiban lelkes, buzdító tanévnyitói beszédet intézett az ifjúsághoz, melyben még a köveket is megszólaltatta az ifjúság jóra serkentésül. Azt fejtegette magas szárnyalású beszédében, hogy miért, mi okból és mi célra kell az ifjúságnak tanulnia? s felelete: 1. a hazáért, hogy bátran tekinthessünk egy újabb ezredév elé, melyet csak a szellemi felsőség biztosíthat számunkra; 2. a protestantizmusért, mely jelentékeny, szint: döntő tényező volt az ezredév alatt sokszor a haza szabadságának, sőt lételének megőrzésében; 3. e főiskoláért, mely mindenkor a hazával együtt küzdött s szenvedett és kiváló részt követel magának hazánk kulturális történetében! 4. szüleikért, azok könnyei- s aggodalmiáért, s 5. saját jövőjükért, annak biztosítására! Lehetetlen, hogy ez a beszéd nyomokat ne hagyjon a szívekben, áldássá ne váljék azok számára, akik befogadják. Ezután következett a mult év őszén megválasztott két akadémiai tanár székfoglaló értekezése. *Tüdős* István dr. teol. tanár: *A dogmák jelentősége napjainkban* cím alatt érkezett, *Meczner* Sándor dr. jogtanár pedig *Az életbiztosítás az általános magánjog szempontjából* című nagyobb tanulmányának olvasta fel egyes főbb részleteit. A két új tanárt *Fejes* István algonok üdvözölte s igtatta be hivatalába. — Délben az igazgatótanács s a tanári kar közös ebédre gyűltek össze, melynél nem hionyoztak a jókívánatok, sem a kormányzókra, sem a kormányzottakra. r. l.

(A sárospataki ref. főgimnázium) növendékeinek létszáma az új tanévben a következő: progimnázium 18, I. osztály 80, II. osztály 63, III. osztály 79, IV. osztály 65, V. osztály 60, VI. osztály 53, VII. osztály 40, VIII. osztály 30, összesen: 488. Az akadémián a beiratkozások még folyamatban vannak. r. l.

(Megrendítő szerencsétlenség.) Gálszécsből írják nekünk: A *Fischer* báró kocsisa f. hó 21-én d. u. krumpliórt ment a mezőre s a szekérre magához vette a vincellérnek 9 éves leánykáját és 3 éves fiát is, hogy kivigye őket apjukhoz, aki az nap felügyelt a krumpli ásással foglalkozott munkásokra. Utközben, hogy-hogy nem, a lovak

megbokrosodtak s iszonyu sebességgel száguldotak *Kohány* falu felé. A falu alatt a szekérkében volt kas valahogy előre csuszott s a kocsisal meg a 2 gyermekkel együtt a lovak közé esett. A kocsisnak és a kis fiúnak szerencsére, csekély sérülésen kívül, nem történt semmi baja, a kis lány azonban fejét úgy összetörte, hogy eszméletlen állapotban hozták haza, hol pár órai kínlás után meg is halt. Ime ismét egy szomorú intőpélda a szülőknél, hogy gyermekeikre jobban ügyeljenek. r. l.

(Felakasztotta magát.) Nagy áldomásívás után dühösen ment haza a kocsmából Poczok Ferenc vajdácskai cigányprimás. Felesége otthon nem lévén, meg szamara sem lévén, boszuját a házi butoron töltötte ki, darabokra törvén mindent, ami kezeügyébe esett. Így végrendelkezvén, a gerendára felakasztotta magát, de szerencsétlenségére Tyuklábtó János, a rostás, idejében észrevette és levágta. Most újra toldozza-foldozza a putrinak izzé-porrá tört szalonberendezését. r. l.

(Jegyesek.) *Reich* Hermina, *Reich* Lipót vajnági földbirtokos leánya, — és *Fuchs* Bódog, S.-A.-Ujhelyben a központi tak. pt. könyvelője, jegyesek.

(Nagy tűz.) A homonnai járás területén a barkói vármok alatt fekvő *Barkó* községben f. hó 19-én a falu közepén egy istalóbol tűz ütött ki. Leégett összesen 29 ház. A tüzet elfojtani, mert nagy szél fujt és mert az épületek szalmával voltak fedve s a padokon széna takarmány volt, a legjobb igyekezet mellett sem lehetett. Az összes káringságokban 2761 ft. a házak kettő kivételével mind biztosítva voltak. Egy gazdának üsző bornyuja odaégett, két tüzkarosult égett sebeket szenvedett. r. l.

(Öngyilkossági kísérlet.) *Kovalszka* Ilona kassai származású cselédeány f. hó 22-én, mint utóbb kitudódott, szeretője után, ki elhagyta, Ujhelybe jött. Hanem mivel kedvese nem akarta őt többé elfogadni, egy ismerőse lakásán az ablakfára föl-kötötte magát, azonban tettét a hibbeliek idejében észrevették. a zsinogot elválták és így kevés ideig tartott fuldoklásán kívül komolyabb baja nem esett. Az nap este aztán a szerelmében csalódott leányzó a városból elutazott s hogy tovább mi történt vele, nem tudjuk.

(Szélmás sajtócsizító.) *Blatter* Krisztián, svájci származású sajtócsizító, a f. év április havában megtelepedett Czekén, ott sajtócsizító műhelyt rendezett be s az ahhoz szükséges tejet Czekén és környékén vásárolta. Eleintén rendesen fizette a tej árát, később julius, augusztus óta azonban, hol kisebb, hol nagyobb összegekkel adós maradt. Adósságai így már tetemes összegre szaporodván, a hitelezők szorongatták, úgy, hogy legnagyobb hitelezőjének, kinek 450 ft-ával adósa, összes sajtócsizítóit leköttötte kézi zálog gyanánt. Ámde sajtszere még akkor sem gondolt, hanem hogy jöhessen hitelezőit kijátsza, egy csöndes éjjelen idegen falubeli szekerekre rakatta minden sajtját és összes cókmojkával elhordotta, részben pedig az ujhelyi állomáson feladta. Ezt panaszolva a becsapottak egész serege: *Schmidt* Lajos városi rendőrtanácsos, a szöknői akaró sajtost tartóztatta és mert a panasz alaposnak bizonyult a fenytő bíróságnak átadta.

(Szüret.) A szüret az ujhelyi promontóriumon megkezdődött és, sajnos, már-már be is fejeződött. Mert az a szőlő, ami a régi fiokszerszerezeken termett, számbavehetetlen csekélység, hiszen a mustja alig tölt meg 20—30 gönci hordót. Ami tulajdonképen termés van, az már az ujonnan telepített szőlőkben termett. De mert mi ujhelyiek a telepítésnek ugyszólván még csak a kezdetén vagyunk, az új szőlőből is bizony kevés bor kerül ki, úgy, hogy a mai állapotot a mu'hoz hasonlítva elmondhatjuk: »szüret bor nélkül.« A szőlő különben szépen fejlett, megérett édes. És épen azért, hogy kevés is és hogy a kétféle filokszerezálva a darázs is dézsmálja, sietnek hamarosan lekapni és hordóba szűrni. Bezzeg nem úgy, csak hat év előtt is. Akkor, ilyen tájt, ki gondolt volna a Hegyalján szüretre. Október második fele volt az általános szüretelés ideje. Akkor szürtük azt a zamatos drága italt, aminek a termésére, úgy látszik, még sok esztendeig kell várakoznunk.

(Uj patika.) *Rhédey* Zoltán okl. gyógyszerész megengedte a kir. belügyminister, hogy *B. Ujlak* községben (ujhelyi járás) személyes jogu gyógyszerterület nyithasson.

(Beiratások.) A kassai m. kir. gazdasági tanintézetben a beiratások október hó 1—8-ig tartanak, azontul október 20-ig a tanári testület, október hó 31-ig pedig a földművelésügyi minister engedelmével lehet beiratkozni. A felvételnél megkivántatik a középiskolák VI. osztályának sikerrel, vagy a polgári iskola VI. osztályának általános jó osztályzattal való elvégzését és 16-ik életév betöltését igazoló bizonyítvány.

(A kassai őszi löversenyek) az ez évi október hó 11-én tartatnak meg. Nevezett határnap október hó 2-ika, esti 10 óráig. A nevezett lovak Kassára *Pallaghy* Béla verseny-titkárhoz jelentendők. Az őszi versenyek sorozata: Vasárnap, október hó 11-én. I. *Alliszi* verseny. Három tisztelet-

dij. Adja az egyesület a m. kir. 5-ik honvéd-huszárezred altisztjei számára. Táv.: 3200 m. II. *Alliszi* verseny. Három tiszteletdíj, adja az egyesület a cs. és kir. 16. hadosztály-tüzérezred altisztjei számára. Távolság: 3200 m. III. *Akadály*-verseny. 400 korona, melyből 300 korona az elsőnek, 100 korona a másodiknak, adja a m. kir. honvédelmi minister. IV. *Alliszi* verseny. Három tiszteletdíj, adja az egyesület a cs. és kir. 6-ik vonat-osztály altisztjei számára Táv. kb. 3200 m. V. *Tiszti akadály*-verseny. Három tiszteletdíj, adja az egyesület, Kassán állomásozó katonatiszt egyesületi tagok szolgálati lovai számára. VI. *Alliszi* verseny. Három tiszteletdíj, adja az egyesület, a cs. és kir. 6. hadtest-tüzérezred altisztjei számára. Távolság kb. 3200 m. VII. *Hubertusi falka vadász*-verseny. Vándordíj: Tiszteletdíj 2000 korona értékben, azonkívül tiszteletdíj 600 korona értékben a győztes lovasnak és tiszteletdíjak a második és harmadik lovasnak.

(A budapesti *Plasticon*) ujjabb látványossággal gyarapodott. A budhisták tanát a lélek-vándorlásról mutatja be megérzékítve, nagy feltűnést keltve.

(Egy jó házból való fiu), tanulóul felvétetik *Klein* Géza fűszerkereskedésében S.-A.-Ujhely, Papsor-utca. — Ugyanott egy nagy üveg szikviz 3 krajcár.

Irodalom.

A magyar harci vitézség lelkesítő nagy képe tárul fel előttünk, ha a most vett füzetet lapozgatjuk a Szalay-baróti-féle *Magyar nemzet története*-nek. Számszerint a 46-ik füzet egész sorozata a törökkel vívott csatáinak vonul el előttünk írásban és gazdag, egykorú képdíszben, Rudolf királynak kedvez a harci szerencse. A török uralom fényesillaga halványodni kezd Magyarországon és a hosszas háborúskodások után közelgünk az 1603 évhez, mely az óhajta-óhajtott békét hozta, — bár csak rövid időre. Füzetünket egy rendkívül szép és művészies kivitelű képmelléklet díszíti. »Az ifju Tökölj menekülése« címen, Székely Bertalan után. Ezen felül következő érdekesebb illusztrációkkal bővelkedik füzetünk, u. m. *Mária Krisztina* főhercegnő, *Báthory* Zsigmond erdélyi fejedelem neje, *Mansfeld* Károly herceg, *Esztergom* ostroma 1592-ben. *Visegrád* ostroma 1595-ben. *Szinán* nagy vezér. *Tergovits* ostroma 1595-ben. *Csata Gyurgyevon* (a *Hist. Chron. Pannoniae* c. 1607-ben megjelent műből) *Temesvár* ostroma 1596-ban, *Hatvan* megvétele 1596. VI. Mohácsi szultán. (Egykorú metszet) *Eger* ostroma 1590-ben A mezőkeresztes csata. *Báthory* Endre bíboros aláírása *Báthory* Endre halála. *Báthory* Endre feje. *Mihály* vajda. *Básta* György, *Básta* emlékére. *Tata* visszavétele 1567-ben. *Pápa* visszavétele 1597. *Pálffy* Miklós a győri hős arcképe és aláírása. *Győr* visszavétele 1598-ban. *Kapható Lampel* Róbert könyvkiadásában, *Budapest*, *Andrássy-út* 21 sz. Egy-egy füzet ára 30 kr.

Előkelő folyóirat. Az általános képviselői választások előestéjén, midőn a magyar nemzet lázas éberséggel követi a politikai élet hullámveréseit, s midőn a pártbarokk elkeseredettsége a kormány és ellenzéki sajtó mérsékeltbb organumait is idegesekké és elfogultakká teszi: fokozott érdeklődést kell hogy keltsen a Székely Sámuel szerkesztésében megjelenő *Politikai Hetiszemle* amely lap tárgyilagos és független magatartásával rövid három évi fennállása alatt irányadó polgári körünk elsőrendű organumává fesküzdötte magát. Közgazdasági, társadalmi irodalmi és művészeti rovata e lapnak a magyar társadalom elitjének szolgálja, amiért is klubokban, kaszinókban olvasóköriokban és nagyobb kávéházakban különös kedveltségnek örvend. A nagy körültekintéssel, sok izléssel és meglepő szakértelemmel szerkesztett *Hetiszemle* ezért teljes készséggel felhívjuk a művelt és előkelő olvasókörönség becses figyelmét. A *Politikai Hetiszemle* előfizetése félévre 5 ft, negyedévre 2 ft 20 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal VIII. ker., *Kerepesi-út* 17.

A *Vasárnapi Ujság* szeptember 20-iki száma 21 képpel s a következő tartalommal jelent meg: *Antal* Gábor a Dunán-tuli ref. egyházkerület új püspöke (arcképpel). — *Ezer* év. *Telekes* Béla pályadíjat nyert költeménye. — *Regénytár*: *Az eltűnt*. *Regény* egy kötetben. *Irta* *Szivos* Béla (Linck Lajos rajzával). — *Hires* asszonyok: I. *Joséphine*, *Napoleon* első neje (képpel). — *A zentai nap*. *Történeti rajz*. — *II. Rákóczi* György fejedelem kardja (Dörre Tivadar rajzával). — *A vulkáni és vaskapui ezredévi emlékek fölavató ünnepségei* (képpel). — *Az ezredévi kiállításból*: *Az irodalomtörténeti csoport* (képpel és az irodalomtörténeti bizottság tagjainak arcképeivel). — *Nansen* találkozása *Jacksonnal* (képpel). — *Nansen* felesége (arcképpel). — *Az interparlamentáris konferencia*, (R. *Hirsch* Nelli rajzával). — *A zimonyi ezredévi emlék* (képpel és *Berczik* Gyulának, az emlék tervezőjének arcképeivel). — *Képek a kiállításból* (képpel). — *Ezredévi ünnepségek*. — *Irodalom* és művészet, *Közintézetek* és egyesületek, *Sakkjáték*, *Képtalány*, *Egyveleg*, stb. *rendes heti rovatok.* A *Vasárnapi Ujság* előfizetése negyedévre 2 ft, a *Politikai Ujdonságok*-kal együtt 3 ft. *Megrendelhető* a *Franklin-Társulat* kiadóhivatalában, (*Budapest*, *IV. egyetem* u. 4. sz.) *Ugyanitt* megrendelhető a *Kepes Néplap*, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 ft 20 kr.

Egybeolvadt lapkollégák. A *Győri Hirlap* politikai napilap (17-ik évf.) és a *Győri Közlöny* politikai lap (a vidéki politikai lapok *Nesztora*, 40-ik évf.) egyesültek, illetőleg a *Győri Közlöny* beleolvadt a *Sz. v. v. Gyula* szerkesztésében és kiadásában megjelenő *Győri Hirlap*-ba. Mind a két lap a szabadelvűségnek volt s marad ezután is zászlóvivője.

Közgazdaság.

Legyünk kedvelői a baromfi-tenyésztésnek!

E hasznos, népet, országot boldogító foglalkozás már annyira szétgyökeresedett, hogy nem telik bele két-három esztendő s országunk előrehaladásával e téren is versenyezhet a külfölddel.

Az országos baromfi-tenyésztő egyesület ama praktikus eszméje, mely szerint baromfi-tenyésztő biztosokat nevezett ki, már oly alapkő baromfi-tenyésztésünk terének diszkertjében, melynek szilárd volta ingathatatlan.

A kinevezettek kész örömmel s hazájukat forrón szerető szívvel ragadták meg e hasznos

Folytatás a II-ik mellékleten.

II. Melléklet a „Zemplén” 39. számához.

ideát, melynek megteremtése, igaz, sok akadályba ütközik ugyan, de követve a közmondást: „Lassan járj, tovább érsz” — nem csüggednek, friss és odaadó testi-lelki erővel járulnak e felette nemes cél elérhetésének támogatásához.

Vajha önfeláldozó munkálkodásaik eredményt hoznának lennének! Oh akkor, csak akkor lehetne boldog igazán a magyar, mert számos család ék-telen szomorú napjaira örömsugár derítene magá után; nem volna kénytelen hol kíváncsi, hol másféle életmentő eszmékkel bibelődni.

Bírájuk bár más és más tekintetből a baromfi-tenyésztő egyesület részéről megpendített eszmét, mindannyiszor csak a tisztelet és öröm érzése foghatja el keblünket és közjőért dobogó szívünket. Áldja Isten e kinevezettek munkásságát, áldja mindazokat a számosakét is, kik pártolók.

De legyen szabad részletesebben tárgyalnom e nemzetgazdasági érdekű dolgot.

Az egyesület az ország különböző részein, tagjaiból (saját kijelentésükre), mint említém, baromfi-tenyésztő biztosokat nevezett ki, kik úgy tartózkodáshelyükön, valamint annak tőszomszédos községeiben a baromfi-tenyésztés terjesztését előmozdítani, afelől örködni s eredményéről számot adni tartoznak.

A tenyésztés céljára az egyesület igazgatója törzseket, apaállatokat küld kiosztás végett minden biztos kerületbe, mely *tenyész-törzsekre*, apaállatokra csak oly egyének tarthatnak igényt, kik a kívánt nyilatkozatot az egyesület rendes tagjának való maradhatása fejében kitöltve a biztosoknak átadják. Ennek folytán az állomány legszebbjére (I. rd.) reflektálhatnak.

A másodrendű törzseket pedig azok kapták s kapják, kik a fenti nyilatkozattal pártolólag sziveskednek egyesületünket támogatni.

Vége a megmaradottak tetszés és belátás szerint az illető biztos kerületében osztatnak ki. Ily okos egyesületi kormányzat mellett lehetetlen el nem érni azt, amiért küzdeni hivatva vagyunk.

Miután a kezdet, legkivált ily nemes eszme megteremtésénél, nagyon nehéz, nem róható meg egyesületünk ama szűkkörű intézkedése, hogy t. i. a biztosok csak nagyon csekély számú állománnyal rendelkezhetnek. (Jelen esetben 5 pár Peking kacsá s ugyanannyi Plymouth tyúktörzs vár szétosztásra az egyesület részéről.)

Ama esetben, ha valakinek a fent jelzettek alapján az egyesülettel összeköttetésbe lépni nincs szándéka, de mindazonáltal kedve volna egy pár fajtyútsöt szerezni: van szerencsém tudatni, hogy nálam két pár mult évi, tehát teljesen kifejlett, Plymouth-törzs, páronként 6 ftjával, eladó.

A haza s egyesületünk érdekében kérem mindazoknak érdeklődését, kik ha nem is nagy, de mégis kedvelői a baromfi-tenyésztésnek.

Fogjunk csak hozzá, vezessünk rendes jegyzéket a kiadásról s bevételről, olvassuk figyelemmel az ország baromfi-tenyésztő egyesületnek kedvelt „Szárnyasaink” című lapját, valamint más, e szakba vágó tanácsot, utbaigazítást stb. tartalmazó könyveket: bizony-bizony tudom e szorgosság jutalmazatlanul soh'se marad.

Ha egy pillantást vetünk nyugati szomszédaink baromfi-tenyésztésére, irigyelve tekintünk vissza elmaradt szárnyas gazdaságunk egyhangúságára.

Mily örömet, mily változatosságot kölcsönöz egy nemes fajnak udvarunkban való tartása. Hogy pedig az Emdeni lúd, Peking kacsá, Bráma, Plymouth, Dorking, vagy Cochin tyúk jövedelmezőbb forrás a nálunk divó közönséges fajnál: mutatja az alább közölt statisztika.

Franciaországban ugyanis annak idején legkevesebb 40 millió tyúk tápláltatott, mely 25 frank egységi érték felvétele szerint 100 millió frank értéket képviselt. E tyúkok évenként 100 millió csirkét költöttek ki, melyekből 10 millió tenyésztés-célokra tartatott fenn. A fönmaradtak, nem számítva a balesetek s betegségek következtében elpusztultakat, tiszta haszon gyanánt több mint 150 millió frankot hoztak. Megjegyzendő, miszerint tenyészállományuk mind nemes vala.

E régi statisztikából láthatjuk, hogy fátadásaink búsánan fizetettek, bár igaz, hogy e nemes fajok beszerzése akadályokba ütközik.

De az országos kormány, valamint annak rendelete folytán egyesületünk módot nyújt ily anyag könnyű beszerzéséhez.

Az ország népesebb földmivelő városaiban kisebb-szerű baromfi-tenyésztő kiállítások tartattak f. év tavaszán is, hol a kiállítók a legszebb közönséges faj tyúkjaiért egy-egy pár nemesfajta törzset kaptak kitüntetésül.

E fontos ügy keresztülviteléhez azonban nemcsak anyag szükségeltetik. A frációk okszerű baromfi-tenyésztése mindent elmond. Főelvük a jó *tenyészanyag*, a jó tenyésztés s a jó takarmány. Kétségtelen, hogy ez utóbbiakhoz legalább bizonyos fokig terjedő szakértelem szükségeltetik, de a tapasztalás, kevés tanulás, no meg a szükség, sok mindenre megtanít s megtaníthat.

Nincs nekik sem koflósokra, sem tágas helyre szükségük, enélkül is briliáns eredményt mutatnak föl. Igazolják mindezt egyesületi igazgatónk

ama sorai, melyeket a mult év tavaszi nagy szemléltő tanulmánykörútja alatt hoztunk a „Szárnyasaink” című lap olvasóihoz intézett volt.

Igazgatónk minden évben tesz ily tanulmánykörutat, kinek nemes működése révén hazánk e viszonyai csak emeltetnek.

Emeltessek is, mert itt az idő! Elérkezett, ne hátráljunk, hanem áldozunk a haza s szent oltárára, hadd virágozzék, hogy gyönyörködhesünk benne.

Mindazok, kik az ország baromfi-tenyésztő egyesülettről bővebb adatokat óhajtanának szerezni: becses kérdéseikkel úgy egyesületünk igazgatósághoz (Budapest), mint hozzám fordulhatnak. Én készséggel küldöm kitöltés végett a nyilatkozatot s szolgálak magyarázatokkal.

Tolcsva, 1896. szept. 17.

SZTARECZKY GÉZA,

tanító, mint az ország baromfi-tenyésztő egyesület biztosa.

CSARNOK,

Vadászaton.

A Beszkidek alján zajos vadásztársaság veri fel az őszi csendet. — A vadászok szives gazdája, *Stépan Gábor*, veterán cimborákat fogad megszokott vendégszeretettel. Pattog a felszított tűz a nyitott kandallóban; párolog a frissen forrázott tea, izletes hideg sülték halmaza ékíti a bukkasztalt, csiklándozva az inyeket. Falatoznak, kvaterkázna, sorra jönnek a vadász-kalandok, adomák — nagyokat anázogol olylik — s vidáman folyik az élet, be a koromsötét éjszakába. Itt-ott jobbra-balra bólingat is már némelyik. — Öreg este van cimborák! holnap nagy nap lesz, nyugalomra. — Hosszúra nyújtott mulatozás, rövidre szabott álom; még azt is elűzte a felzaklatott szenvedély. Már is pitymallik, nem dereng bibor fényvel. Kódos homályon szűrődik át a közelgő hajnal. — Talpra ki legény! s felcéloldik a társaság, ki erre, ki arra indul, vigalys helyet keres és odvas bükk mögé húzódva elállja helyét. Néma csendben, felajzott idegekkel vár, hallgat, figyel a vadász. Nem kell sokáig várnia, nagy csörtetéssel közeleg, s a szemmel tartott tisztáson megjelen s elbődül a fejedelmi vad. Egy jól irányzott lóvós s kiálszik a nemes élet...

Az ungmegyei hegyek visszhangja *Emi* barátunk dicsőségét zengi vissza.

A német-porubai ős erdőségek két koronás halottja van. — Az egyik *Emi* barátunk golyója nyomán harapott a moharos hegyi fűbe, a másik Köröskényi Béla ungmegyei jeles nímródra vetette utolsó, fagyos, vádló tekintetét. Két koronás halott egy napon! Mindkettő a mézes hetek közepette. Szegény gyászoló özvegyek!

Ne tessék attentárumra gondolni. *Emi* barátunk nem anarchista, nem petrolör, de nem is nihilista, mindössze is két derék szarvas bikának bőséges alkalmával bekövetkezett tragódiáját zengjük itt.

Hiszen lőtt már *Emi* barátunk szarvast más- kor is, tiz lépésnyire biztosra véve. Megmondhatja a baligródi kovács, ő találta meg s el is küldte *Emikének* az egyik részét, — de hogy melyiket, azt találja ki az olvasó. — Ez alkalommal szerencsésebb volt a mi cimboránk, most megkapta mind a két részét, az első s a hátulsót is. — Hogy is ne kapta volna, hiszen tenyere utásával bizonyítottá, mikép hallotta a golyó be- menetelét és kijövetelét, pif-paff így ni. Mégis akadt a társaságban egy pár hitetlen Tamás, mert Tamás az ily ember, ha *Tipesi*-nek hívják is, — pedig *Emi* csak nem mondaná — és konstataáltak nyom- ban, hogyha az *Emi* élénk fantáziája képes is arra, hogy a golyó behatolását meghallja, — de az aztán már emberileg csakugyan lehetetlen, hogy annak kijövetelét is hallja. — Legyen úgy ahogy van, elég az ahoz, keresztül lőtte a vadat, ott fekszik némán hidegen és ott fekszik rajta *Emi*- kénk ugyan melegen. — *Tipesi* barátunk a tizenkettediket szóta rá, kegyetlen szives barátság- gal és megtörtént a *felszentelés*, ott van a helye mostan is, aki nem hiszi nézze meg.

Nem fosztottunk le *Emikénk* vadász babérja- iból egy levélkét sem, meg is kapta a diplomát és most már vadásztörvény szerint nagy vadász.

A történelmi hűségnek tartozunk meg azzal is, hogy megemlítjük, miszerint egy nőstény mackó is gyepre hasalt, egy kis bocs örököse siratja, hogy ki fogja gondolni, vigasztalni, azt mondja meg Köröskényi, mert ő volt a gyásznak okozója.

Nimród.

Mariskához.

(Levél.)

Emlékezel-e?

Emlékezel-e arra a verőfényes téli napra, midőn először láttalak? Tegnap még tél volt a természetben, tél a szívemben s ma felragyogott az első napsugár, a tavasz legelső hirmondója, ma — mert téged láttalak!

Mint égből lelopott tünemény jelent meg előttem isteni alakod s megzeadült képzeletemben a királyi dalmok „Canticum canticorum”-jának ezeréves gyönyörű lírája. Szemeim elmerengve mélyedtek bele abba a kis égbe, mely szemeidből mosolygott felém... Érzékeimre tompa álom nehezedett, lábaim gyökeret vertek, meg voltam bűvölve, mint a sivatag királya, melyet két bódító szem villáma sujt. Csak téged láttalak, fű- teid éjjelét, ajkaid viruló rózsáit, angyalszelid te- kintetted, habtermeted. Aztán eltűntél s csak lelki szemeim hozták vissza lényed álmomban és ébren. Aztán kerestelek és megtaláltalak. Megtaláltalak, hogy igazán soha meg ne találhassalak.

Nyugalom eltűnt. Agyam égett, szívem ki akart törni bilincseiből, csak egy vágyam volt, hogy láthassalak, hogy sokszor, hogy mindig lát- hassalak. Nem törődtem a világ szavával, nem hallgattam saját értelmemre sem. Mit nekem az egész világ nélkülöd?! Követtelek, mint árny a fényt, el akartam menni messze, messze tőled, s megint arra ébredék, hogy ablakod alatt vagyok. Öntudatlanul vonzódtam feléd, mint a föld a nap- hoz, mint a vaspár a delezhez. Lelkem megsugta mindig, hogy hol keresselek s titkos ösztönöm sohasem csalt meg. A világ talán megrótt, az em- berek fullánkjá talán megmarta lelkemet, de én nem hallottam azt, nem éreztem ezt.

Lelkem előtt ismeretlen világ nyílt meg, amelyben fény és illat kábit, összhang és báj lel- kesít, ahol költészet minden. A szerelem világa ez! Te nyitottad meg előttem e világot, te, aki még nem is ismeresz, aki még szavamat sem hallád.

Emlékszel-e?

Régen nem voltam az Isten házában. Az ál- bölcsesség kiűzte keblemből annak a képét, aki a mindenséget alkotá. És te újra visszavezettél a szent hajlékba, újra meghajtd térdeimet a végtelen előtt, akit oly bensőn, oly őszintén imádtál. A három isteni erény közül kettőt ajándékozál lel- kemnek — hitet és szeretetet. Csak reményt nem adtál...

Néztelek, miként imádkozol, mint egy angyal.

Az egyház fenséges homályán átverődő napsugarak fejed körül glóriát fontak — és én is imádtam az Urat benned és általad. Bámultam az isteni min- denhatóságot, mely a tökéletesség oly remekét alkotá meg benned. Csodálattal borultam le előtte s imádkoztam a harmadik erényért, amit te nem adtál, a reményért. Imámat nem hallgatta meg az ég — hiszen a gondviselés utjai megfoghatatlanok s bölcsesége örök titok! De mégis nyugalmat ad e hely s boldogságot a hit. Ugy szeretném, ha örökké itt állhatnék mögötted, égve, lángolva ér- ted, mint a vértanúk isteni jegyesükért. Oh, hány- szor bámultalak és imádtalak itt?!

Emlékezel-e?...

Kigyul az emlékezet tündéri világa, lelkem vissza-vissza száll a közelmúltba, megforgatja az emlékek kaleidoszkopjának üvegdarabjait. Olyan ez a mult, mint a mozaik, minden darabja más és együtt mégis egy egész olyan, mint a vágneri dalmű, nincs melódiaja, minden akkordja külön- álló, de mégis egységessé, megragadóvá teszi a a harmónia. Nem fakultak a színek, oly élénken él minden nozzanat, mintha most folya le szemeim előtt.

Megjött a tavasz, langyos suvalmával, ezernyi tarka virágaival, zöld lombjaival, tengerentuli da- losaival, tündöklő harmatcseppjeivel. Minden arról beszélt, amit te nem adtál nekem, a reménység- ről...

Valami csöndes rezignáció fogott el, feltárult előttem a szent Nirvána, a megsemmisülés ideája. Egy gondolat, egy érzélem, egy vágy uralgott fölöttem — kitörő szívemből a képet, amelyet nem lehetett. Hiszen feledhet-e a szív, ha szeret? Pedig én szerettem. Szerettelek és szeretlek tisztán és hévvel, nemesen és örületen. Látásod boldogít, egy szavad üdvözít... De minek mondom ezt? Hiszen te ugys tudod, bár nem mondtam soha. — Szeretlek reménytelenül is. Szívem megérezte, hogy te másért rajongsz, hogy más képe tölti be kebledet és én mégis szeretlek, mint a középkor aszkétája a boldogságos Szűzet...

Hiába volt minden! Összezavarodott előttem lelki szemeim előtt, minden látomány, valóság és rajongás és megszülte azt a hiu valamit, amit piramis-filozófiának kereszteltem el. A tudást állí- tottam fel ama legfelsőbb piramis gyanánt, amely- ről letekintve, semmi a minden és minden a semmi. E magaslatról nézve a szerelem is csak az egyéni képzelődés önámítása. Oly jól esett a problémának e filozófiai megoldása! De meddig?

Istenem! ha csupán csak agyból állana az ember, de mikor szívünk is van, mely szeret és szeretetni vágyik. Halomra dűlt minden bölcsesség, ha téged láttalak. Pedig sokszor láttalak, mert látni akartalak!

Emlékszel-e?...

Mondd csak, midőn esti sétatokról visszatér- tek, nem sug semmitsem a Zefir? Nem mondja el, mit üzentem neked? Ha kis madár száll dél felől az ablakod előtt illatozó hársra, nem érted meg csevegő szavát? Azt csevegi, hogy mit üzen-

tem neked! Szellő, madár, virág, mind ismerik mely bánatomat Szelid suttogással, vidám csicsérgéssel, édes illattal vigasztalnak, midőn megtalálnak lecsüggesztett fővel a kis erdő szívében, a rezgő nyárfá levelével. Ne vigasztaljatok! Hát miért csokolózik a szellő a hajós lombbal, miért játszadozik a madár párjával, miért tárja fel illatos keblét a rózsza, miért zümmög a bogárka a fűszálon? Mert szeret! Miért dühöng a szél, ha lehull a lomb, miért kesereg a madár, ha nem lel párját; miért hervad, miért hal meg a virág, ha nem repülhet már szirmaira a méh, a himes pillangó? Mert szeret! Minden, ami él, szeret.

A százados fa s egy napos rovar
Eszméi, örül, szeret. . . . (Madách.)

A szeretet létünk lényege.

Valami német bölcs művében azt olvastam a szerelem metafizikájáról, hogy az kétféle lehet: örültség, vagy ihletés. Aki igazán szeret, vagy örülten, vagy ihletetten szeret. Nem igaz, mert a valódi szerelem e kettő vegyi kombinációja. Talán az sem . . . mit tudom én, mi az? Csak érzem, hogy létezik, érzem, hogy hatalma óriási, mert szeretlek!

Nem mondtam még soha, hogy szeretlek. Minek? Hiszen azt kifejezni erőtelen, szintelen a szó, szemem pedig már régen megmondta néked! Miként? Hiszen lehet e gyarló ember oly vakmerő, hogy imádása tárgyát maga elé állítsa? Miért? Hiszen szívem ösztönzerű sejtelve azt sugja, hogy ugys hiába mondanám! Főnséges szellemem nem látja meg a porszemet, mely lábaid elé hull, hódolva rabszolgaként. . .

És most mégis elmondtam. Elmondtam, mert közel a nap, melyen bucsut kell vennem az erdőkoronázta hegyektől, melyek alján a kereszt vívta haláltusáját a félhaldal, melyen bucsut kell vennem az ábrándos, csevegő Gy. pataktól, a lombkoszorúzott, illatos hársfaktól, attól az igénytelen kis várostól, melyben a szenvedés is boldogság vala.

Elmegyek. Az élet, a pálya messze szólit, de lelkem itt hagyom, hogy körülötte lebegjen, mint az áldás szelleme.

S majd a távolból, ha:

Nyugat felé száll egy rózsaszínű felleg,
Megüzenem tőle, mennyire szeretlek
Aranyos virágom!

Alpári Lajos.

Vármegyei Hivatalos Rész.

298. eln. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Elnöki körlevél.

A törvényhatósági bizottság t. tagjait 1896. évi szeptember hó 29-én tartandó **rendes közgyűlésre** tisztelettel meghívom.

A közgyűlés nevezetesebb tárgyai:

1. A szerencsi főszolgabírói állás választás utjánai betöltése.
2. A vármegye közigazgatási árva- és gyámhatósági 1897. évre vonatkozó költség-előirányzata.
3. Az alispán időszaki jelentése.
4. A nagym. Belügyminiszernek az 5000 frt államsegély tárgyában hozott közgyűlési halározatra vonatkozó intézkedése.
5. A nagym. vallás- és közoktatásügyi Miniszernek Ó felségeiknek a vármegye által megfestetni elhatározott képek tárgyában.
6. Torda-Aranyos vármegye átirata a földadó tárgyában.
7. Maros-Torda vármegye átirata a június 8-iki hódoló diszfelvonulás megörökítése tárgyában.
8. Sopronmegye átirata a tisztviselők halálozási negyede tárgyában.
9. A közigazgatási bizottság megkeresése egy törvényszéki palotának S.-A.-Ujhelyben leendő építése és esküdt bírósági helyként leendő kijelölése tárgyában.
10. A közigazgatási bizottság javaslata az 1897—1898. évi közuti költség előirányzat tárgyában.
11. A vármegye főjegyzőjének előterjesztése a körjegyzőségek csoportosítása, a községi és körjegyzők fizetésének szabályozása és a helyettesi állások szervezése tárgyában.
12. A Magyarország vármegyéi és városai irodalmi vállalat kérvénye.
13. A Felső-magyarországi közmivelo-

dési egyesület kérvénye 1,000,000 frtos alapítvány gyűjtése tárgyában.

14. Dókus Gyula főjegyző indítványa, a június 8-án Ó Felségeik előtt a törvényhozók által teljesített hódolati jelenetnek megörökítése tárgyában.

15. Az eddig beérkezett és még beérkezendő többi tárgyak.

16. A községek költségelőirányzatai és költségvetései.

Az állandó választmány T. tagjait felkérem, hogy szeptember 28-án d. e. 9 órakor kezdődő ülésre megjelenni sziveskedjenek. S.-A.-Ujhely, 1896. szeptember 19-én.

Matolai Etele,
alispán.

18355. szám.

Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

Lovaknak Magyarországból és Ausztriából Tuntschendorf vámhivatalon át Poroszországba leendő bevitele tárgyában kelt 54693 sz. földmívelésügyi miniszeri intézkedést tudomás vétel végett tekintetes főszolgabíró urnak másolatban kiadom. S.-A.-Ujhely, 1896. szeptember 12.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmívelésügyi m. kir. miniszer 54693/III. 2. Valamennyi törvényhatóságnak. — Tudomásul vétel és közzététel végett értesitem a törvényhatóságot, hogy a cs. és kir. közös külügyminiszer ur f. évi augusztus hó 21-én kelt 37497 sz. átirata szerint a breslauer porosz királyi kormányelnök, a porosz királyi, a földmívelésügyi miniszer által nyert felhatalmazás alapján megengedem, hogy Ausztriából és Magyarországból lovak az 1893. évi február hó 3-án kelt 6241. sz. itteni rendeletben megjelölt belépő helyeken kívül az általános állategészségügyi feltételek mellett Tuntschendorf vámhivatalon át is minden hó elseje után következő hétfőn amennyiben pedig ezen napra ünnep esik az utána következő köznapon bevitelük. — Más napokon eszközzendő bevételre a breslauer kormányelnök engedélye eszközzendő ki, ily esetben azonban a bevívó köteles az abból származó állategészség-rendőri vizsgálat költségeinek fedezéséről nyilatkozatot kiállítani. — Az állatorvosi vizsgálat költségei fejében minden megvizsgált ló után 3 márka vizsgálati díj fizetendő. — Budapest 1896. szeptember hó 3-án A miniszer megbízásából Kovácsy s. k.

18615. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

A vármegye közigazgatási bizottsága a vármegye 1897—1898 évekre szóló közuti költségek előirányzatát, a mai alulírott helyen tartott ülésében az utadó százalék 6%-tól, az igás minimumnak 3 frtban, a kézi minimumnak pedig 1 frt 50 krban való megállapításával évenként 150,368 forint 79 kr. bevétellel és ugyanannyi kiadással előkészítvén, az így előkészített költségelőirányzat az 1890. évi I. t. cz. 22-ik §-ának második bekezdése értelmében a mai naptól kezdve e f. évi szeptember hó 3-ig bezárólag a vármegye irattárában közzszemlére kitétetett.

Miről a t. főszolgabíró urakat oly felhívással értesitem, hogy a költségvetés közzszemlére való kitételét azon hozzáadással hirdessék ki a legtaggabb körben, hogy egyesek az előirányzat ellen felszólalhatnak és felszólalásukat a kitételi időtartamának lejárata napjáig alulírott alispánhoz benyújthatják.

S.-A.-Ujhely 1896. szeptember 15-én.

Matolai Etele, alispán.

19156. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Tudomásvétel, közhírtétél és az érdekeltek tájékoztatása céljából kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1896. évi szeptember 24.

Alispán helyett:

Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

Földmívelésügyi m. kir. miniszer. 58496—VI/2. szám. Tudomásul vétel és közhírtétél végett értesitem a törvényhatóságot, hogy az osztrák cs. kir. belügyminiszer ur f. évi szeptember hó 7-én 28746. sz. a. és f. évi szeptember hó 14-én kezdődő érvényességgel a következő intézkedéseket léptette életbe. A) **Magyarországot illetőleg: I. Ragadós száj- és körömfájás miatt a sertéseknek és kérődzőknek** (szarvasmarhák, juhok és kecskék) bevitele Ausztriába Magyarország következő törvényhatóságainak területéről tilos: a) **Vármegyék:** Árva, Baranya, Bereg, Fehér, Maramaros, Moson, Nyitra, Pozsony, Somogy, Sopron, Tolna, Trencsén, Ung, Vas, Veszprém, Zala és Zemplén. b) **Városok:** Hódmező-Vásárhely, Sopron és Székes-Fehérvár. II. **Sertésvesz** miatt a **sertések** bevitele Ausztriába a következő törvényhatóságok területéről tilos. a) **Vármegyék:** Abauj, Torna, Arad, Bács-Bodrog, Baranya, Bars, Bekés, Bihar, Borsod,

Csanád, Esztergom, Fehér, Gömör, Kishont, Győr, Hajdu, Heves, Hont, Jász-Nagy-Kun Szolnok, Komárom, Krassó-Szörény, Moson, Nógrád, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, (a kőbányai sertésüzem kivételével) Pozsony, Szabolcs, Szatmár, Szilág, Szolnok-Doboka, Sopron, Somogy, Szeged, Temes, Tolna, Torontál, Vas, Veszprém, Zala és Zemplén. b) **Városok:** Arad, Baja, Kecskemét, Kolozsvár, Komárom, Nagyvárád, Pancsova, Szabadka, Selmech és Bélabánya, Szatmár-Németi, Szeged, Ujvidék, Versecz és Zombor. B) **Horvát-Szlavonországot illetőleg: I. Ragadós száj- és körömfájás miatt a sertéseknek és kérődzőknek** (szarvasmarhák, juhok és kecskék) bevitele Ausztriába Horvát-Szlavonországot következő törvényhatóságainak területéről tilos. a) **Vármegyék:** Szerém és Verőcze. b) **Városok:** II. **Sertésvesz** miatt: a) **sertések** bevitele a következő törvényhatóságok területéről tilos: a) **Vármegyék:** Zágráb, Pozsega, Szerém és Verőcze. b) **Városok:** Petrinja, Sziszek, Kosztajnica, Ivanit és Brod. A leszurt és szétdarabolatlan állapotban levő, továbbá a Magyarország és Horvát-Szlavonországot zár alatt nem álló törvényhatóságainak területéről származó s legalább 120 kiló élő súlyyal bíró sertéseknek Ausztriába való bevitelére vonatkozólag a f. évi július hó 23-án kiadott 48180. sz. körrendeletben (475. sz. Értesítő) foglalt feltételek továbbra is irányadók. — Az ausztriai szabad sertésforgalomból kitiltott magyarországi és horvát-szlavonországi törvényhatóságok területéről, úgy járványmentes, valamint fertőzött községekből, de ily községekben levő járványmentes udvarokból, azonnali levágásra szánt sertéseknek mindegyik külön engedély kikérése nélkül a „Produktiv Gesellschafft der Wiener Fleschschlächter” című szövetséget, valamint Ziegler József és Karlik Alajos bécsi hentesek vagóhidjára vasuton való szállítása a f. évi július hó 23-án kelt 48164. sz. körrendelet 494. sz. állategészségügyi értesítő értelmében továbbra is szabad. Budapest, 1896. évi szept. 13-án. A miniszer megbízásából Kovács.

16097. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Az érdekeltek tájékoztatása céljából, közhírré teszem, hogy az Eperjes Igó, Besztercebánya, Eger, Miskolcz, Maramaros-Sziget, Szatmár, Ungvár, Munkács, Losoncz, Kis-Szeben, Lőcse, Gyöngyös és Nagy-Kállós elhelyezett cs. és kir. közshadseregbeli és m. kir. honvédsapatelelmi szükségleteinek bérlet úján való közös biztosítása iránt kibocsátott hirdetmények, a vármegye levéltárában, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1896. évi szeptember hó 23.

Alispán helyett:

Dókus Gyula, főjegyző.

1294. sz. IV. 896.

A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabírójától

Körözüvény.

Kis-Toronya községben egy másfél éves tarka üsző-borony bitangyágban találtatott.

Igazolt tulajdonosa a tartási költségek megtérítése után fenti község előjáróságától bármikor átveheti.

S.-A.-Ujhely, 1896. szept. 16-án.

2—2

Nemes, szolgabíró.

Heti tájékoztató.

Vasárnap.	szept. 27.	Koma nevenapja.
Hétfő.	szept. 28.	Vencel. Adolf.
Kedd.	szept. 29.	Mihály. Várm. közgyűlés
Szerda.	szept. 30.	Jeromos.
Csütörtök.	okt. 1.	Remig.
Péntek.	okt. 2.	Leodegár.
Szombat.	okt. 3.	Kandid.

A szerkesztő postája.

H. J. urnak. Tegnapelőtt avizált küldeménye, melyet pedig nagyon vártunk, jelen számunk nyomtatásig nem jutott el kezünkhöz.

B. J. úrnőnek — Rikóc. Tudakozására levelben válaszoltunk.

A kipróbált férfi c. ügyes rajz jön a Zemplén Naptárában. — Irójának szives üdvözlét! — üdvözlét!

Sch. F. — Ungvár. Viszont — üdvözlét!
P. Gy. urnak — Techna. Történelmi alapos és szép dolgozatát (A görög katolikusok Zemplén-vármegyében) egész terjedelemben hozza az Adalékoknak októberi füzeté, mely most van sajtó alatt. — Örömmel ígattuk munkatársaink díszes sorába és szívesen üdvözlözzük.

Tíz év! Biz' annyi az és nem kevesebb, ami elröppelt fölöttünk, hogy a lap szerkesztését 1886. szept. 5-én, Boruth Elemér halála után, átvettük és azóta szakadatlanul teljesítjük. — Köszönet a gyöngéd figyelemért, hogy becses levelével a tizedik év múltán minket arra emlékeztetni kegyeskedett. Ez a figyelem annál jobban esett nekünk, mert látjuk, hogy vármegyénk határán kívül is máltányolják fáradozásunkat, és mert, amint mondja, nem a kalamárisból, de a szívből írta a nekünk, kedves sorokat. Mi hasonlóan a legszívesebb érzéssel mondunk kitüntető figyelemért és megtisztelő kegyeségeért köszönetet!

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

Jelzálogkölcsonöket

földbirtokokra 3 1/2%, házakra 4 1/2%, másnemű ingatlanokra 5% mellett **legmagasabb összegekre ajánlunk.** E kölcsönök konvertálásoknál bélyeg- és illetékmentességet élveznek. **Erdő-kihasználások, birtok-parcellázások átvétele.** Birtokok szövetkezeteknek hosszú lefizetési időtartamra eladatnak.
„MAGYAR LLOYD“
közgazdasági vállalat
Budapest, Király-utca 70.

Dr. Suin de Boutemard

zamatos fogpastája

kétségtelenül az egyedüli, valóban jó és eddig felülmulhatatlan szer a fogak ápolására, épségben tartására és a foghús és szájrég üdéségére a legmagasabb életkorig. Egy csomag ára 35 kr.

Dr. Borchardt

zamatos növényzappana

hathatós szer a bőr erősítése és egészségben tartására, valamint tisztátalanság, — ugmint pattanás, szepő stb. megóvására; egyidejűleg **jeles pipere zappan,** igen alkalmas mindennemű fürdői használatra. Egy lepecsételt csomag ára 42 kr.

Dr. Hartung növény-pomádéja, elismert legjobb hajnövesztő szer. Egy tégely ára 85 kr.

Dr. Hartung kina héjola, erősíti a fejbőrt és a hajnak fényt kölcsönöz. Egy üvegcséje ára 85 kr.

Dr. Lindes tanár vegetábilis **rudpomádéja** eredeti darabokban ára 50 kr.

Balsamos olajbogyó zappan, egy csomag ára 35 kr.

Dr. Béringuier zamatos koronaszessz, kivonat esencia d'Eau de Cologne-ból. Egy eredeti üvegcséje ára 1 frt 25 és 75 kr.

Leder testvérek balsamos dióolaj zappana. Egy darab 25 kr. Egy csomagban 4 darab ára 80 kr.

A fent felsorolt összes szabadalmazott cikkek valódi minőségben kaphatók **S.-A.-Ujhelyben:**

WIDDER GYULA gyógyszer-tárában.

16131/á. 96. szám.

Hirdetmény.

Zemplénnvármegye árvaszéke közhírré teszi, hogy a nagy-géresi 182. és 382. sz. tjkvben foglalt 128 k. h. 625 □ öl kiterjedésű szántóföld és rétbirtok, 1648 □ öl kiterjedésű belsőség és épületekkel, mely Berczik István, János, Mária, Ida és Jolán nagykorúak, továbbá kisk. Lajos, Valéria és Árpád tulajdonát képezi, önkéntes árverésen 22000 forint kikiáltási ár mellett 1896. évi október 12-én délelőtt 10 órakor Nagy-Géresben a község-házánál a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az árverési feltételek az árvaszék irattárában, Somogyi Gerő király-helmecezi lakos gyámnál és a község-házánál Nagy-Géresben megtekinthetők.

Kelt Zemplénnvármegye árvaszékének S.-A.-Ujhelyben, 1896. szeptember hó 22-én tartott üléséből.

Payzsoz Andor,
elnök.

676/96. V. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1896. évi 84532/p. számú végzése következtében Dr. Berényi Leo ügyvéd által képviselt Juvelier Joh. javára Dr. Szirmay István helybeli lakos ellen 550 frt s járuléka erejéig 1894. évi június hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 458 frtra becsült házbutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 8563/p. 96. számú végzése folytán 250 frt tökéketelés és eddig összesen 3 frt 50 krban bíróság már megállapított költségek erejéig helyben alperes lakásán leendő eszközésére 1896. évi szeptember hó 29. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1896. évi szeptember hó 12. napján.

Tomasoyszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Fa-eladás.

Méltóságos Lónyay Gábor ur tulajdonát tevő bereg-megyei birtokokban nagyobb részben technikusai czalokra alkalmas fennálló tölgyfák folyó évben eladók.

Nagylónyi pagonybón — — 2700 drb.
Bótrágyi — — — — 650 drb.

Venni szándékozók felkérhetnek, hogy ajánlatukat folyó évi október hó 10-ig az alulírt erdészeti hivatalhoz küldjék, hol bővebb felvilágosítás nyerhető.

Uradalmi erdőhivatal Bótrágy
u. p. Bereg-Som.

Tölgyfa eladás.

Telegráf-rud, vékonyabb slipper és szőlőkaró, valamint tűzfának alkalmas, körülbelül 180 cat. holdon tölgyfaerdő, zárt ajánlat útján részletezve eladó. — Ajánlatok beküldésére határidőül

október 20-ának d. e. 10 órája

tűzetik ki.

Tűzetesebb felvilágosítást ad **a Báro Sennyey Géza ur csörgői gazdasági intézősége** u. p. S.-A.-Ujhely (Zemplénnmegye).

Segédjegyzőt és jegyzői gyakornokot keresek. — A feltételek kölcsönös levélváltás útján lesznek megállapítva. — Szorgalom és megbízhatóság kívántatik.

Varannón, 1896. szeptember 17.

Füzesséry Pál,
kőrjegyző.

Hirdetmény.

Méltóságos Gróf Andrassy Géza parnói uradalma Véese gazdaságában

október 12-én d. e. 10 órakor

nyilvános árverésen fog eladatni:

57 drb. kiselejtezett tehén,
10 drb. 3 éves úzekedett számfeletti üsző,

5 drb. 2 éves kiselejtezett üsző,
mindez simmenthali és simmenthali keresztezésből származó marha.

Az árverés napján Tőke-Terebes állomáson a reggeli vonatnál urasági fogatok lesznek.

Véese, 1896. szeptember hó.

Az igazgatóság.

A Jókai-utczán lévő 627. sz. házam és közvetlen a Zsolyomkai fürdő felett levő szőlőm eladó.

Blájer József,

szepes-ófalvi pénzügyőri biztos.

Az árra nézve felvilágosítást ad **Girett Mihály** Wekerle-tér 504. sz.

Tk. 2436. sz. 1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fuchs Lina végrehajthatónak Jurko Mihály végrehajtást szenvedő elleni 350 frt tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék és (a gálszécsi kir. jbróság) területén lévő Sz.-Keresztur községben fekvő 3. sz. tjkvben A. I. 3—10. s. sz. alatt foglalt 2/8 urb. kültelek 3/4 részben Jurko Mihály nevében álló jutaléka 406 frt, — ugyazintén a sz.-kereszturi 206. sz. tjkvben A. I. 1, 2. s. sz. a. foglalt ház, belhely és kert 1/4 részben Jurko Mihály nevében álló jutaléka az árverést 189 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanságok az 1896. évi október hó 7. napján d. e. 10 órakor Sz.-Keresztur községe bírása házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság becsárának 10%-át, vagyis 40 frt 60 krt, illetőleg 18 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1896. évi július hó 28. napján.

Dr. Matolay Gábor, aljbró.

Tk. 2128/1896. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajthatónak Helmecezi István végrehajtást szenvedő elleni 334 frt 8 kr. tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmecezi kir. járásbíró) területén lévő Kis-Géres község s határában fekvő a kis-géresi 86. számú tjkvben a Helmecezi István nevében álló A. I. 1—12. sorszám 87, 389, 507, 683, 783, 1062, 1183, 1251, 1405, 1572, 1697, 2185. hr. számok alatt foglalt ingatlanokra 450 frt kikiáltási árban, — a kis-géresi 86. sz. tjkvben A. II. 11, 12, 13, 15. sorszám, 2364, 2673, 2751. és 2993/b. hr. számok alatt foglalt a Helmecezi István nevében álló ingatlanokra 290 frt kikiáltási árban, — a kis-géresi 86. sz. tjkvben A + 1. sor 2070. hr. sz. alatt foglalt a Helmecezi István nevében álló ingatlanra 27 frt kikiáltási árban, — a kir.-helmecezi 491. sz. tjkvben a Helmecezi István nevében álló A + 1. sorszám, (3059—3060.) hr. sz. a. fölött szőlőre 23 frt kikiáltási árban, — a kir. helmecezi 491. sz. tjkvben a Helmecezi István nevében álló A + 2. sorszám, 3459. hr. sz. alatt fölött szőlőre az árverést 25 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi október hó 22. napján délelőtt 9 órakor Kis-Géres község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 45 frtot, 29 frtot, 2 frt 70 krt, 2 forint 30 krajczárt s 2 forint 50 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. törvényzcikk 170. szakasza értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmecezen, a kir. jbróság mint telekkönyvi hatóságnál 1896. évi június hó 29. napján.

Farkas kir. aljbró helyett:

Dr. Szappanos, kir. jbró.

Tk. 1201/896. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecezi kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Horváth Józsefné (most férj. Krajnyák Józsefné) végrehajthatónak, Orosz Imre végrehajtást szenvedő elleni 200 forint 08 kr tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a k.-helmecezi kir. járásbíró) területén lévő Felső-Bereczki község és határában fekvő a felső-bereczkii 33. sz. tjkvben 68/a, 89/a, 112/a, 142/a, 164/a, 173/a, 220/a, 231/a, 292/a. hr. sz. alatt foglalt az Orosz Imre nevében álló ingatlanokra az árverést 362 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi október hó 9. napján d. e. 10 órakor Felső-Bereczki község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 36 frt 20 krt. készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir.-helmecezi kir. járásbíró, mint tkönyvi hatóságnál 1896. évi május hó 12-én.

Farkas, kir. aljárásbíró.

973/896. p. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kik. végrehajtó az 1881. évi LX. törvényzcikk 102. szakasza értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a homonnai kir. járásbíró 1896. évi 3084/p. számú végzése következtében Kelemen Kálmán homonnai ügyvéd által képviselt Csapó József homonnai lakos javára Händler Mihály, Friedmann Julius, Friedmann József és Reich Izák sztrpókói lakosok ellen 684 frt 44 kr s járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 996 forintra becsült nagy és kisebb szesz hordók, házbutorok, héber könyvek ezüstneműek, üzleti eladásra szánt lisztneműek és függő részgyertyatartókból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sztrpókói kir. jbróságának 973/96. számú végzése folytán 684 frt 44 kr tökéketelés ennek 1894. évi november hó 30. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 105 frt 15 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Sztrpókón végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszközésére 1896. évi október hó 6. napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Sztrpókón, 1896. évi szeptember hó 9. napján.

Bodnár Jenő, kik. végrehajtó.

FERENCZ-
pálinka (sósorszesz)
VÉRTEŠ gyógyszerész-féle
használatban a leghatásosabb
Egy üveg 1 és 2 korona
Kapható:
Gyógytárakban, droguerákban és fűszerkereskedésekben.

Továbbá ajánlatnak a „Sas-gyógytár” világhírű gyógyszerei u. m.: Dr. Heuffel-féle gyomor eszencia, Dr. Heuffel-féle vértisztító labdacok, Bánáti növény-nedv, Herkulesfürdői köszvényeszesz, Injeccio és capsules végtales stb.

Kapható: S.-A.-Ujhelyben: **WIDDER GYULA** úr gyógytárában, valamint közvetlen: **Vértes Lajos**, Sasgyógytárban, Lugos.

Jól berendezett fűszer üzlet!

Naponta friss kassai virsli és szalvafélé!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására juttatni, hogy elődöm **NAGY LAJOS BÉLA** ezelőtt **VÁLYI ISTVÁN** czég által képviselt régen jó hírnévben álló **HALTENBERGER BÉLA** kassai kelmepestő és vegytisztító intézetének képviselőt az üzlettel átvettem s minden e szakban vágó dolgok, úgy mint női- és férfi ruhák, valamint gyapju- vagy csipke függönyök tisztítása és festése üzletemben fölvetetnek és a nevezett czég által gyorsan és pontosan eszközöltetnek, kérve a nagyérdemű közönség szives megbízásait

kiváló tisztelettel:

NAGY FERENCZ,
Rákóczi-utca.

Kitűnő hegyaljai szőlő!

Konyhafelkészítési eszközök!

Bérleti hirdetmény.

LOBKOWITZ RUDOLF Öherczsége tulajdonát képező s a zemplénmegyei Ubyla község határában fekvő nemesi birtok, mely a kis-bereznai vasut állomásától fél órányira fekszik és összesen 1630 kat. holdból áll, jó karban lévő kényelmes lakházzal s kellő mennyiségű és jó karban levő gazdasági épületekkel s nagyobb vízi malommal **1896. évi október hó 1-től** esetleg **1897. évi április hó 1-től** egymásutáni 9 évre bérbe adandó. A közelebbi bérfeltételek alulirotnál bármely időben megtekinthetők, ki is a tulajdonos jóváhagyásának fenntartásával a haszonbéri szerződést megkötö.

Herczeg Lobkowitz uradalmi felügye-
lősege Dubraván u. p. Ubyla, 1896. évi
szeptember 5-én.

Haidinger Ottó,
uradalmi felügyelő.

Egy négy szobából álló lakás, a hozzá megkívántató melléképületekkel **kiadó**. Bővebb felvilágosítást ad **Kemény, Kosuth-utca 180.**

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év közti időre **készpénzben**. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal törke is törlesztetik. **Lebonyolítás leg-rövidebb idő alatt.**

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.
Minden felvilágosítás **díjtalan**. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokir másolat. 40484

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden egy-egyéb, hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokok által olcsómányszervíltel ajánlata van.

Kávéház átvétel.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, miszerint a S.-A.-Ujhelyben Rákóczi- és fő-
utczák sarkán lévő volt Takács-féle

KÁVÉHÁZAT

a mai napon átvettem, és azt a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően a közel jövőben új butorzáttal, teljesen átalakítva, villamos világítással ellátva, berendezem.

Miután czélom, hogy S.-A.-Ujhely város nagyközönségének helyiségemben egy kedves otthont teremtsék, czélomul, mint ezen a téren évek óta, működő szakember pontos és szolid kiszolgáltatást, minden tekintetben **finom és jó minőségű kávéházi italok beszerzését** tüztém ki és kedves kötelességemnek fogom tartani, hogy a közönség részéről támasztott legmesszebbmenő igényeket is képes lehessen kielégíteni.

Kávéházamat e hó 20-án, vasárnap este 8 órakor

Csillag Herman zenekara közreműködésével nyitom meg és bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Az elődöm iránt tanusított kegyes pártfogásukat, midőn magamra is átruházni kérem

vagyok kiváló tisztelettel:
MEZEI MÁTYÁS,
kávé.

Nem

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan **nagyon olcsók**, de **ép oly rossz** és így még a legkisebb összeget **sem érik meg**. — Eme **értéktelen utánzatok** könnyen felismerhetők, mert:

1) **nem** az **egyedüli** és csakis **Tokajban** létező

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEI** **nincsenek** ellátva.

BEJEGYZETT
AZ ELSŐ TOKAJI

TOKAJBAN.

VÉDJEJYE
COGNAC-GYARNAK

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC
TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN

a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja
725,130 liter bort dolgozott fel.

Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb fűszer- és
csemege-kereskedésben és gyógyszer-tárakban.

A Bpesti „Nádor” gyógyszer-tár nélkü- lözhetlen gyógyszerei.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, a
torok és légzési szervek minden bajainál:

Egger mellpasztillái

1 doboz 25 kr. és 50 kr.

mely számos érmeikkel lett kiűntetve.

Mindenféle gyomor-bajoknál ajánlatos:

Egger szódapastillái

1 doboz 30 kr.

Enyhe vértisztító és gyomor-erősítő hatásának
elösmert felülmulhatlan szer székrekedésnél:

Egger Cascara Sagrada Pastillái

1 üveg ára 50 kr.

Felülmul minden ez ideig használatban álló csuka-
máj olaj készítményeket, szagtalan kellemes ízű, könnyű
emészthetőségű kitűnő táp és gyógyerejű az

Egger-féle Csukamáj Emulzio

próba üveg 35 kr. egy üveg 70 kr.

Az arcbőr üdeségének előmozdítására és fen-
tartására teljesen ártatlan anyagokból előállított, máj-
foltok, szeplő s az arcbőr mindennemű kitéréssei ellen
legsikeresebben használható az

Egger Párisi Crème

próba tégely 50 kr. egy tégely 1 frt.

Nélkülözhetetlen szer dohányzóknak, a szájnak
igen jó ízt és a leheletnek fölöttébb kellemes szagot
kölesönöz az

Egger Royal Cachau

próba boríték 15 kr. 10 boríték 1 frt.

Kaphatók minden gyógyszer-tárban, S.-A.-Ujhely-
ben: **Widder Gyula, Kincsesy Péter** és **Cs. Buday Akos** urak gyógyszer-tárakban, valamint **Egger A. fiai** „Nádor” gyógyszer-tárában Budapest, Váci-
körút 7. sz.

A sárospataki főiskolai
kórház igazgató-orvosa

Dr. Kun Zoltán

kipróbált
gyógyszerei

Vérképző labdacok rózsaszínre czukrozva. Verszegények, sáptórosak gyengéledők,
gövélykórosok, lástalan tüdőbetegének legjobb gyógyszere. 1
üveg labdacok 1 frt 80 kr.

Hurut labdacok tüdő- és gégehurut, influenza, tüdővész, hideglelés, malária, gumokor
ellen igen kipróbált gyógyszer. 1 üveg égszínkékre czukrozott labdacok
ára 1 frt 80 kr.

Női betegségek ellen! Fehér folyás, méhvézés, hurutos kifolyások ellen leghasznosabb
a **Dr. KUN Z.-féle Irrigáló por.** 1 doboz 1 frt 20 kr.

Dentipurin-szájviz a legjobb valamennyi eddig megjelent szájvizek között. Különösen
szer a ragályos torokfájók ellen. 1 üveg ára 60 kr.

Purpurin-Crème arc- és bőrtudósnek meglepő hatása van! 5 nap alatt elavolt min-
den foltot s azt biztonságosra, üdítővé varázsolja. 1 tégely 1 frt 20 kr.

Alpesi fenyőillat az, amivel a beteg- és lakoszobák levegőjét átszűrhetjük a leg-
pompásabb és legegészségesebb fenyők illatjával. Ennek használata
egy üdítő hogy felülmúlja valamennyi fenyőillatot. 1 üveg 1 frt 20 kr.

Kaphatók az egyedüli készítőnél: **Trótyánszky Károly** gyógyszerészénél Sárospata-
rán s minden nagyobb forgalmú gyógyszerészetben. Fő akadémia Budapest: Török Jó-
zsef gyógyszerészetében Király-utca 12. sz., Dr. Dedy Emil gyógyszerészetében vár szűz és
minden gyógyszer nagykereskedésben. Ujhelyben kapható **Widder Gyula** gyógyszerészetében.

437. v. h. szám. 1896.

Árverési hirdetés.

Alföldi kik. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a
értelmében ezzel közzhírré teszi, hogy a gálszécsi kir. járás-
bírósa 1895 B. 101, 154, 3529. és 3530/96. polg. számú
végzése által Dr. Elek Imre Wirtschafter Pál és Rosenberg
Bernát gálszécsi lakosok javára ifj. Boronkay László pelejtei
lakos ellen 60 frt 67 kr, 500 frt, 43 frt 19 kr, 85 frt és 115
frt különböző időktől számított 6% kamatai és eddig ösz-
szesen 80 frt 16 kr perköltség követelés erejéig elrendelt
biztosítási és kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le-
és felülfoglalt és 1144 frtra becsült ökor, lovak és sertésekkel
álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1895 B. 3770, 3913. és 3914/96. p.
számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis
Pelejtén végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközésére
1896. évi október hó 9-ik napjának délutáni 2 órája határ-
időből kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly
megjegyzéssel hivataluk meg, hogy az érintett ingóságok ezen
árverésen az 1881. évi LX. törvény 107. §-a értelmében
a legtöbbet ígérőknek becsőron alul is e'ösznek adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX.
t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gálszécsen. 1896 évi szeptember hó 24. napján

Timár József.
bir. végrehajtó.

Özv. Rózsásy Lajosné

S.-A.-Ujhely (főtér)

Vadászkürt szálloda.

Ajánlja mindennemű

férfi-, női- és gyermek

lábbeli raktárát

dús választékban

és a legjutányosabb versenyképes árban.

Áruimat a legolcsóbb
forrásból vásároltam be,
és mégis azon kellemes
helyzetben vagyok, hogy
a nálam vásárolt áruk a
legjobbak, melyekért min-
dég kezességet vállalok.

Vendéglő bérbeadás!

Gróf Andrássy Tivadar ur öceciája
töke-terebesi nagyvendéglője 1897. január
hó 1-től haszonbérbe lesz kiadva, a folyó
évi október hó 1-én megtartandó nyilvános
árverésen, a t. terebesi urad. igazgatósági
irodában azon kikötéssel, hogy a **cassinó-
helyiség** az eddigi szokásos bérért viszont
bérletbe fentartatik. Bérleni szándékozók
Malonyay Ferencz jószágigazgatóhoz for-
duljanak addig is megfelelő ajánlataikkal.

Ujságírók lapja!

Ujságírók lapja!

BUDAPESTI NAPLÓ

A magyar sajtóban páratlan az a siker, amelyet a

Budapesti Napló

mindjárt első megjelenésekor aratott és az egész világ sajtójában példa nélkül való, hogy egy szerkesztőség maga
alapított volna és adna ki politikai napilapot.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a szerkesztőség tulajdona, nem adta magát semmiféle vállalkozás rendelkező hatalma alá. Független tehát felfelé is
lefelé is minden irányban.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a magyar intelligencia lapja. Politikája a legtisztább szabadelvűségnek és a magyar nemzet igazainak útján halad.

A BUDAPESTI NAPLÓ

amelyet a Pesti Napló július 30-án testületileg kilépett szerkesztősége alapított, hasábjain egyesíti a magyar politikai,
irodalmi és zsurnalisztikai élet legelőkelőbb neveit.

A Budapesti Napló főszerkesztője: **Vézi József.**

A Budapesti Napló felelős szerkesztője: **Braun Sándor.**

A Budapesti Napló belső dolgozótársai:

Ábrányi Emil
Clair Vilmos
Cerri Gyula
Erős Gyula

Fái Béla
Gergely István
Holló Márton
Horváth Elemér

Janovics Pál
Dr. Kovács Jenő
Lyka Károly
Márkus József

Merkel Adolf
Dr. Márton Miksa
Papp Dániel
Pekár Gyula

Dr. Soltész Adolf
Sváb Tivadar
Thury Zoltán.

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak, ekkirók és tárcairók díszes sora:
Ágai Adolf, Besseney Ferenc, Békefy Antal, Eötvös Károly, dr. Hagara Viktor, Feszl Géza, dr. Halász Ignác, Kupa
Árpád, Malonyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogál Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkényi István.

A Budapesti Napló

rovatai gazdagok, érteftlései kitűnőek. Az egész ujság friss, eleven, temperamentumos és minden rovatában az izlést,
az előkelőséget és a megbízhatóságot ismeri legfőbb törvényének.

A BUDAPESTI NAPLÓ

egyedüli jogosított magyar kiadásban közli **Georges Ohnet** világhírű francia írónak „Hiábavaló gazdagság”
című remek regényét. Ennek összes eddigi fojytatásait megküldjük ujonnan belépő előfizetőinknek.

Előfizetés: egész évre 14, félévre 7, negyed évre 3 frt 50 kr., 1 hóra 1 frt 20 kr.

Mutatványszámokat nyolc napig ingyen küld a kiadóhivatal.

Szerkesztőség: Ferenc-körut 28.

Kiadóhivatal: Teréz-körut 41.

Olvassa mindenki az ujságírók lapját: **a Budapesti Naplót!**

AZ „AGRÁRIA“

bankforgalmi intézet
(a Hollandiai hitelbank főképviselősége)

Budapest, VIII. Kerepesi-ut 73. sz.

Fennálló **jelzálogi kölcsönök** bélyeg- és illetékmentes **konvertálás**át 3½—4%-os, 5—60 évi törlesztési kölcsönökre elvállal és ezek, valamint **új kölcsönök** elnyerése iránt levélbeli tudakozódásokra is készséggel minden megkívánt felvilágosítást ad.
200 frton aluli ügyek el nem fogadtathatnak.

Levél és sürgőnyezim:

„AGRÁRIA“ Budapest Kerepesi-ut 73

Dr. Róthschnek V. Emil

gyógyszertára az „Arany egyszerűhöz“
DEBRECZENBEN, Kossuth-utca 19.
(Alapított 1772).

Ajánlja következő, közkeletűségnek örvendő általánosan elterjedt és kitűnő minőségű gyógyszer- és pipere különlegességeit:

Dr. Róthschnek-féle

SÓBORSZESZ

sebek, zuzódások vagy gyuladásoknál egyenlő mennyiségű vízzel hígítva borogatásul használható. **Csuzos**, vagy **köszvényes** bántalmaknál tisztán bedörzsölésül használva, felülmulhatatlan szer. Egy kávékanálnyi egy pohár vízbe öntött kitűnő minőségű és ízű **szájvizet** ad. 20—25 csepp cukorra csepegtetve a legerősebb **gyomorgörccsöt** is megszünteti.

1 üveg ára 50 kr.

Dr. Róthschnek-féle

TANNIN OLAJ

az egyedüli valóban biztosan ható szer, amely a hajbort jobban mint bármi más erősíti, ez által **meggátolja a haj kihullását!** Rövid használat után meglepő az eredmény.

1 üveg ára 80 kr.

Dr. Róthschnek-féle

Kárpáti mellfhea

kitűnőnek bizonyult szer **köhögés, rekedtség, elnyálkásodás, influenza, tüdőhurut** s általában a légző szervek mindennemű betegségei ellen.

1 doboz ára 20 kr.

Mindezen szerek kaphatók a készítőnél **Dr. Róthschnek V. Emil** gyógyszertárában „Az arany egyszerűhöz“ **Debreczenben**, továbbá **Budapest Török József** gyógyszertárában VI., Király-utca 12.

S.-A.-Ujhelyben:

WIDDER GYULA gyógyszertárában a „Magyar koronához.“

Dr. Róthschnek-féle

Peptonos Vasmanagoldat

0,6% Fe- és 0,1% Mn. tartalommal. Kellemes ízű készítmény mindennemű kellemetlen mellékhatások nélkül. Kitűnő eredményel használva **vérzegénység, sárgaság, idegbajok, sápkór** és **hysteria** ellen.

Orvosi tekintélyek által ajánlva!
egy üveg ára 1 frt.

Dr. Róthschnek-féle

SALICILSAVAS SZÁJVIZ

a világon a legjobb fogtisztító és konzerváló szer, mely a foghúst erősíti, a fogakat vakító fehérekké teszi, és a szájüregét felüldíti.

egy üveg ára 35 kr.

Dr. Schichulsky-féle

Arckenőcs

hamar és biztosan **eltávolítja az arc-bőr minden tisztatlanságát**, mint **szeplőt, májfoltot** stb., a bőrt fehériti és finomítja, és főelőnye, hogy **hosszas használat után sem káros**, miután teljesen ártalmatlan anyagokból van összeállítva.

egy téglő ára 35 kr.

Tüzifa eladás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy a Mikóháza határában fekvő, azelőtt ugynevezett Piller-féle erdőben, Sárospatak mellett levő Károlyfalva községből kiinduló utakon Cserenyés és Bányabércz nevű erdőkben, egyrészt Mikóháza és Kovácsvágás községekből kiinduló utakon: Feketehegy, Somhegy és Lóhalál nevű erdőkben, másrészt tűzifa, szarufa és vastagabb épületfának alkalmas tölgyesek ledöntött része szekerenként eladatik szabad rakodásra.

Egy kétfogatu szekér tölgy-tüzifa szekerenként 1 frtjával; szarufának alkalmas kétfogatu szekér 10 cm. vastagságig menő tölgy-műfa 1 frt 50 krjával; 10 cm. felső vastagságot meghaladó tölgy-épületfa 2 frtjával.

A fa kifuvározása e nyár folyamán a mikóházi oldalon csakis minden **kedden** és **pénteken**; a károlyfalvi oldalon pedig minden **kétfőn** és **szombaton** van megengedve.

Utalványok válthatók: **Klein Vincze** koremsárosnál Károlyfalván; **Grosz József** erdőfelügyelőnél Mikóházán és saját irodámban S.-A.-Ujhelyt (Jókai-utca, Raeskovics-féle ház).

Az utat Károlyfalva felső határánál, valamint Mikóházán az erdőkerülő megmutatja.

Megrendeléseket elfogad és pénzfelvételekre meghatalmazott: **Kornstein Ignác** czég **S.-A.-Ujhelyben**.

Kiváló tisztelettel:

Mandel Imre,
erdőüzletel.

Az utak jó karban és rendbe vannak hozva!

Gépezs-kovács alkalmazást nyer
uráságnál október,
esetleg január elsejétől. Czim a kiadóhivatalban.

Keil Alajos-féle

PADLOZAT-FÉNYMÁZ

(Glasur)

legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

Arany-fénymáz

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr. képkeretek stb. bearanyozására. Egy kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-aszaltok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

Az 1895. évi cairói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármennemű csuzos bántalmái, u. m. **köszvény, csúz, reuma, ischiás, asthma** stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet!

Egy üveg ára használati utasítással **1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.**

Főraktárak Budapest: **Török József** ur gyógyszertárában Király-utca 12. sz., és **dr. Egger A.** ur gyógyszertárában Váci-körut 17. sz. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszertárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznel

S.-A.-Ujhelyben.

Ugyszintén: **Homonnán** Szekerák A. **Varannón** Gál S. **Szerencsen** özv. **Bótáné.** **Tokajban** Rothfuchs J. **N.-Mihályban** Tolvay I. **Sárospatakon** Kádár Gyula és **Trstyánszky** Károly ur gyógyszertárában.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Tekintettel a közeledő vetési időnyre van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságú

(a csehországi Thomasművekből eredő)

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatatlan minden talajra alkalmas trágyaszert különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatása az összes gabnaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kertveteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmúlja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netán hiányzó mennyiséget megtérítünk. — Arájanlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

a csehországi Thomasművek eladási irodájának vezérképviselője
a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos, Budapest, Erzsébet-körut 34. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre ... 14 frt — kr.
 Félévre ... 7 „ „
 Negyedévre ... 3 „ 50 „
 Egy hónapra ... 1 „ 20 „
 —
 Egyes szám ... 4 kr.
 Vidéken ... 5 kr.

PESTI NAPLÓ

SZERKESZTŐSÉG:
 VI., Teréz-körút 21. sz.
 II-dik emelet.

KIADÓHIVATAL:
 VI., Teréz-körút 23. sz.

Megjelenik minden nap,
 ünnep és vasárnap után is.

Felelős szerkesztő HEVESI JÓZSEF.

Negyvenhét esztendő után.

1950. március 9.

Ezen a napon jelent meg a *Pesti Napló* első száma. Negyvenhét esztendő zajlott le azóta, küzdelmes és nehéz esztendő, de a *Pesti Napló* a küzdelmek során mindenkor megtalálta az utat, amelyen a magyarság érdekében haladnia kell. Pártok és áramlatok elhatalmasodhattak ebben az országban, de valamint ez az újság meg nem ingott a legkeservebb Bach-korszak idejében, azonképpen meg volt az iránytűje később is, mindenkor.

Mindig ott ragyogott előtte az a mondas, amelylyel Deák Ferenc szabta meg a *Pesti Napló* feladatát:

— *Első sorban az a feladata, hogy a nemzetben ébrentartsa az alkotmányos szabadságért való érzéket és lelkesedést...*

És ott ragyogott előtte Deák Ferenc mondásán kívül Deák Ferenc minden célja és törekvése. Az idők során, amikor a nemzetben az alkotmányos szabadságért való eleven érzék nem szorult mindenapos ébresztgetésre, de másfajta kontroverziák másfajta kötelességeket róttak az államférfiakra és a sajtóra: a *Pesti Napló* is csak azt tekinthette feladatának, amire Deák Ferenc törekedett — a kontroverziák eloszlatását, magyar és magyar között a békeséges egyetértés megteremtését. Így adta meg híres *husvétii cikkelyével* az első lökést a kiegyezésre, így fáradt a nemzet és a korona kibékítésén, így iparkodott egymáshoz közelebb hozni a küzdelemben egymástól elidegenedett magyarságot s így kereste mindig és mindig a kiegyeztető, az érintkezési pontokat.

Hagyományaitól szentesített feladata volt ez a *Pesti Napló*nak.

S hogy hiven és jól teljesítette, bizonyítja az a körülmény, hogy amikor 1875-ben megülte alapításának negyedszázados évfordulóját, az ünnepi banketten *Tisza Kálmán* akkori belügyminiszter lelkes szavakban méltatta a *Pesti Napló* sokoldalú, hazafias érdemeit.

De ezzel magához is hódította mindazokat, akikben megvolt a tehetség és a jóakarata a nemzet céljainak előmozdítására. S nagyon kevés az utolsó századfél jelesei-nek száma, akik nem a *Pesti Napló* útján igyekeztek a nemzethez szólni. A sorozat végtelenül hosszúra nyulnék, ha nevüket mind felsorolnók. A későbbi miniszterek, titkos tanácsosok, akadémiai elnökök és tagok, a Kisfaludy-Társaság jelesei, egyetemi tanárok, parlamenti kitűnőségek, tudósok, főurak, poéták és nemzetgazdák, szóval, akik számbavehető szerepet játszottak vagy később szereztek országos hírnevet, meglepően csekély kivétellel mind a *Pesti Napló* köré sorakoztak s olyan nimbust kölcsönöztek neki, aminővel újság még alig rendelkezett. Itt jelent meg a holtbeteg *Vörösmarty* Mihály hattyudala, a remek *Vén cigány* (Huzd rá cigány, megittad az árát...), amelyet Gyulai Pál, a lap akkori helmunkatársa hozott el a beteg költőtől, itt jelent meg *Jókai* Mór számos remeke, amint azt a koszorus író csak a minap

mondotta el maga a *Pesti Napló*ban, itt vált az ország egyik legkedveltebb írójává *Falk* Miksa, itt szerezték hírlapírói arany-sarkantyúikat *Gyulai* Pál, *Salamon* Ferenc, *Greguss* Ágost, nem is szólva a politikusok ama fényes hadáról, akik Deák Ferenc bölcs vezetése alatt a politikai irányt megszabták, akik jogai visszaszerzésében a nemzet nagy többségét vezették s a győzelem után a legfőbb tisztségekre emelkedtek. Az *Eötvösök*, *Csengeryek*, *Trefortok*, *Lónyayok*, *Lukács* Móricok, *Gorovék*, *Korizmicsek* s annyi sok más jeles nevéből fonhatni hervadhatatlan koszorút a *Pesti Napló* köré, nem is szólva a miniszterelnökökről, az elsőtől, gróf *Andrássy* Gyulától, aki nemzete megbízásából felséges királya fejére tette a koronát, egészen *Wekerle* Sándorig...

S valamennyien egy célt szolgáltak, egy törekvésben buzgólkodtak, ami a *Pesti Napló* negyvenhét esztendő életének vezérlő gondolata is volt: a *magyarság kiegyeztetése, a magyarság legszentebb elvárásaira.*

S ha percre-pillanatra egy-egy indulatosabb áramlat vagy egy-egy indulatosabb temperamentum meg is próbálta, hogy a *Pesti Napló*t kizökkentse hagyományai-ban megrajzolt útjából: a *Pesti Napló* csakhamar megérezte névedését és ma büszke meglepéssel nézhet vissza megfutott útjára, amely egyenes, mint a becsületes szándék és tiszta, mint a becsületes karakter. Pártokkal juthatott olykor össze-ütközésbe, bár pártoktól független volt mindenha, de a magyarság érdekeivel sohasem keveredett harcba, mert a magyarság érdekeitől nem volt és nem is akart független lenni sohasem.

Pártoktól független a Pesti Napló ma is.

A küzdő pártokban is megbecsüli mindazt, ami legalább magyar szándék. Erejét csak ott viszi harcba, ahol a magyarság érdekeit látja kockáztatva. Szabad-elvű, mert ezt látja a magyarság érdekében állónak és mert a szabadelvűséget parancsolja rá multja is. De szenvedelem nélkül bírálja még azokat is, akik nem szabadelvűek, valameddig csak ezek a más meggyőződésen levők a magyarság ellenségeiben nem keresnek támaszt a maguk céljainak megvalósítására. Az ellenséggel paktáló magyarságban azonban már ellenséget lát és egész erejével, lelkesedésének melegével, minden képességével száll sorompóba ellenük. Mert aki nem szabad-elvű, azt még meggyőzheti az idő, meggyőzheti saját becsületes érzése, de akit vaksága arra visz, hogy az ellenséggel is paktáljon: az rossz magyar, az nem is magyar. S a *Pesti Napló* velük szemben mindig kezében tartja az ostort, amelyet negyvenhét esztendő óta a magyarság annyi ellensége fölött diadalmasan megsuhogtatott.

Független és szabadelvű volt és marad tehát a *Pesti Napló* a jövőben is.

Vezércikkeiben pártoktól és kormánytól függetlenül, tárgyiasan fogja kimondani meggyőződését s ha néha élesen is, de sohasem az ildomoság rovására. Az elkö-

vetkezendő nehéz napok készen fogják a *Pesti Napló*t találni s a politikai és gazdasági tusában keresni fogja a kiegyeztetést, de kerülni fogja a megalkuvást. Ehhez képest sokszor élesebb hangot is fog használni, de nem fogja elfeledni sohasem, hogy magyarnak nem áll érdekében a magyart sérteni. A *Pesti Napló* a maga fegyvereit az ellenséggel szemben rezerválja s kötelességének fogja ismerni, hogy a hazafias közönséget fölvilágosítsa, ki a barátja és ki az ellensége.

Erre a célra *Belföld* rovatában széleskörű politikai összeköttetéseiből szolgálni fog azokkal az információkkal, amelyekre a nemzetnek szüksége van, hogy a bekövetkező harcok, vagy politikai harclépések irányát és természetét megismerje. Könnyelmű információktól tartózkodni fog, szenzáció-hajhászatból híreket nem fog az országba dobni, de aminek ismeretére a nemzeti erő ébrentartása szempontjából szükség van, azt ebben a rovatban mindenkor meg fogja találni az olvasó.

Parlamenti rovatában a *Pesti Napló* hű maradt ahhoz a formához, amelyet a magyar közönség annyira megkedvelt. A száraz tudósítások helyett, amelyek — hogy úgy mondjuk — nehezen olvastatják magukat, ezentul is teljes, áttekinthető képet nyújt majd az országgyűlés két Házának tanácskozásairól s ezekből a képekből ki fog tűnni a tanácskozások minden fázisa — a parlamenti folyosók intimebb megbeszélésétől a végleges döntésig. De a *Pesti Napló* parlamenti tudósításai sohasem fogják kétségben hagyni az olvasót, hogy információiban mennyi az *azt mondják* és mennyi a *száraz valóság*. Csak árnyalni fogja az előbbivel az utóbbit, hogy így az olvasó kedve szerint beláthasson a parlamenti tanácskozások egész műhelyébe.

Külföld rovatában a *Pesti Napló* hű képét fogja adni az egész forrongó világ mozgalmainak és ha miben a magyarság számára valamelyes tanulság rejlik, azt esetről-esetre vezércikkeiben is bővebben fogja méltatni. Így akarja a külföld eseményeivel a kíváncsiságot a tanulmányosság-gal együtt kielégíteni.

Megyék és városok rovatában be fog számolni Magyarország háziéletének minden olyan momentumáról, amelyben az egyik megye vagy város valami tanulságot mutathat a másiknak. Nem pusztá hirovat lesz ez, hanem gyűjteménye az apró adatoknak, amelyekből az egész országra nézve fontos tanulságok vonhatók le. Széleskörű összeköttetésünk és levelezőink nagy tábora ezt a minuciózus, de nemzeti fontosságú munkát nekünk ezután is könnyűvé fogja tenni.

Hirrovatunk, amelyet városzerte jól szervezett levelező-tábor lát el a szükséges anyaggal, mindenkinek élvezetes formában és a legnagyobb gyorsasággal viszi majd szét a nap legérdekesebb eseményeit. Mint eddig, ezentul is hívek maradunk ahhoz a szokásunkhoz, hogy az érdekesebb és szokatlanabb eseményekről külön cikke-lyekben számolunk be, valahányszor csak

foltehetjuk, hogy a közönség jogos kíváncsisága az egyszerű adatsorolásnál többet vár tőlünk. Csak természetesen, hogy ennek a rovatnak gazdagsága érdekében nem elégszünk meg azzal a gyorsasággal, amelyet a posta nyújt, hanem a táviró- és a telefon-összeköttetés útján szerezzük be hireinket, valahol csak lehetséges. Az érdekességen felül ezekben a hírekben csak egyet fogunk ezentul is a legszigorubbán ellenőrizni: a föltétlen megbízhatóságot.

Ennek a rovatnak kiegészítéseképpen gondunk lesz ezentul is a törvényeségi, honvédelmi, közegészségügyi, egyesületi és a többi hasonló rovat gazdagságára.

Külön rovatban fogunk beszámolni a főváros életének megnyilvánulásáról. Ugy véljük, hogy az ország első városának példájával jó szolgálatot teszünk a vidéki városoknak is.

Különösen nagy gondot fogunk fordítani a színházi rovatra is. Unalmas volna ma a színházak nagy kulturális jelentőségére ezredszert rámutatni. Mi az egész ország színészeti ügyeire ki fogjuk terjeszteni figyelmünket és nem személyek portálásában, hanem a szent ügy részrehajlatlan felkarolásában fogjuk keresni feladatunkat. Hasonlóképpen terjesztjük ki figyelmünket az irodalmi, tudományos és művészeti ügyekre is, amelyekről mindenkor a legalaposabban és legobjektívebben fogjuk informálni olvasóinkat.

Az *Imen-onnan* című rovatunk azonban teljesen csak a szíves olvasó szórakoztatására lesz szánva. Elmés cikkelyek, amelyeknek a magva valóság, apró ismeretterjesztő hírekkel s a napról szót bonmot-kal fogjuk ezt a rovatot továbbra is változtatossá tenni, hogy előfizetőink mindenkor gyönyörűségüket leljék benne.

A családnak szánjuk rendes vasárnapi mellékletünket, amelynek külön címe: *A tűzhely körül*. Ez a mellékletünk, amely annyira megnyerte a művelt magyar családok tetszését, ugyanennek a művelt közönségnek közreműködésével is tárgyalja mindazokat a kisebb-nagyobb kérdéseket, amelyek a családot érdekelhetik. Ez a közönség vet föl egy-egy érdekes kérdést a megkedvelt mellékletben s ennek a közönségnek más tagjai felelnek rá okosan, érdekesen, változatosan. Így válik ez a melléklet közönségünk ünnepi találkozóhelyévé, ahol tanácskozik és szórakozik. Hogy pedig ezek a találkozások sohase nélkülözze az érdekességet, időnkint legjobb írónk sietnek a közönség segítségére, s ők vetnek föl egy-egy fontosabb, égetőbb kérdést, amelyhez Magyarország anyái vagy lányai hozzászólhatnak. Azonfelül érdekes apróságokat, szórakoztató tárcákat és gazdasszonyoknak való utmutatásokat is tartalmaz ez a melléklet, amelynek szépségére és gazdagságára a közönséggel karöltve ezután is kiváló gondunk lesz.

Egészen külön emlékezünk meg *közgazdasági rovatunkról*. Lap ez a lapban és külön kell róla szólanunk. Az ipar, a mezőgazdaság, a pénzügy, a kereskedelem és a közlekedés világa, amelynek nyilvánulása hiven tükröződnek ebben a rovatunkban, erős forrásban van s fokozottabb igényekkel lép krónikása elé. Amely a legellen-tetesebb jelszavak alatt vívott küzdelmekben is mindenha a tárgyilagos igazság mesgyéjén vezette közönségét, a *Pesti Napló* a nagy közgazdasági átalakulások küszöbén jogos önérettel fogadhatja, hogy a meggyarapodott feladatokkal szemben kettőzött gondnal, az eddiginél is éberebb lelkiismerettel lesz rajta, hogy gazdasági hírszolgálatában megbízható irányítója legyen hűséges közönségének. Az ország minden részében, a külföld valamennyi nevezetesebb gazdasági centrumában rendelkezésünkre álló hírforrások bőséges anyag-

szolgáltatása révén módunkban van gazdákat, kereskedőket, iprosokat egyaránt minden gazdasági jelenéggel, kedvezményezéssel, alkotással gyorsan és megbízhatóan megismertetnünk az érdekek külön-féleségének méltányos összeegyvetésére irányuló igyekvésünk reg biztosíték rá, hogy közléseinkben a gazdasági élet minden faktorára egyformáiszeregetteljes gond-dal leszünk.

Nagy sulyt vetünk ezentul is rá, hogy az összes termelési ágakról lehetőleg rövid időszakokban a legnagyobb részletességgel tegyük közzé jelentéseinket, amelyek eddig is kiváló megelégedésre és nagy hasznára szolgálak gazda-, iparos- és kereskedő-olvasóinknak. Sőt újabb összeköttetések révén arr. is kilátásunk van, hogy — miként azt eddigelé érték- és gabonatözsdei jelentésünkkel rendszeresítettük — a gazdasági élet nyilvánulásai-ban is heti jelentéseket adhassunk olvasóink rendelkezésére, hogy így valóságos fokmérője legyen rovatunk a gazdasági vérkeringésnek.

Mindezeknél fogva él bennünk a reménység, hogy az olvasóközönség, amely negyvenhét esztendő óta megszokta és megszerette a *Pesti Naplót*, ezentul még nagyobb számban és még nagyobb szeretettel fog a *Pesti Napló* zászlója alá sietni.

Hogy a szíves olvasóhoz ne csak magunk szóljunk, hanem Magyarország legelső írójának rólunk írott sorai-ban is gyönyörködhessék, ide iktatjuk Jókai Mórnak egy kis cikkelyéből azt a részt, melyben igen érdekesen mondja el viszonyát a *Pesti Napló*-hoz.

Az én dolgom a Pesti Naplónál.

Irtá: Jókai Mór.

Tehát a *Pesti Napló* munkatársa voltam én is.

Igaz, hogy csak a vonal alatt. A tárcájában jött a regényem.

Az első regényem, amely azzal a vakmerő furfanggal jött létre, hogy naponkint egy tárcára valót irtam meg belőle, a következő napra való még csak a fejemben volt meg. Könnyen beletörhetett volna a késem. Ez a regényem volt az *Egy magyar nábob*. Szép honoráriumot kaptam érte a *Pesti Naplótól*: ezer forintot. Rengeteg pénz volt ez akkor! Kivált nekem. Nem is tudtam volna mire elkölteni, ha a sváhegyi telket (egy elhagyott kőbányát) meg nem vettem volna rajta. Hanem ez még csak a felét adta ki a vételárnak: hogy a másik fele is megkerüljön, nem volt mit tennem más, mint a jó Magyar Nábob örököséből egy másik regényt leszármaztatnom: ekként támadt a *Kárpáti Zoltán*.

Ezért is megkaptam — előre — a szép ezer forintokat Emich-től. S aztán irtam ezt is, egyik tárcát a másik után a *Pesti Napló*-ba, nem aggódva a jövődök miatt.

Hanem ennél aztán csakugyan utólért a nemezis.

Az új telkemen, galagonyabozót-irtás közben a jobbkezem hüvelykujjának a körme alá szuródott egy tövis, beletört a hegye, az ujjam meggyült, nem tudtam a tollat fogni: a tárcá elmaradt a lapból.

De másnap már ott volt a szerkesztő kegyetlen fulminatoriuma az asztalomon:

«Hallja az ur! vagy regényt írjunk, vagy paszulyt öntözzünk! Ha felvette az ur az árá, írja meg az aequivalensét!»

Én aztán mit tehettem? Török Jánosnak igaza volt. Irtani kellett. Irtam a folytatást *balkézzel*. Ha a tisztelt olvasó talál valami nevétni való furcsát ebben a regényben, gondoljon rá, hogy én azt balkézzel irtam, a jobbkezem hüvelykét azalatt székifü-főzetben áztatva.

De hát én még most is visszagondolok erre.

S most, amikor már nevezetes ember lettem, a kinek hirnevét a filloxerák, szőlőmolyok és firkáló férges milliói hirdetik s körüljárók viruló telkemben, gyönyörködve gyümölcsterhelte fák, bokrok és szőlők ismerős világában, mindig eszembe jut, hogy én ennek az alapját a jó *Pesti Napló*-nak köszönöm. Adjon az Isten neki is még sok időtön át bőséges szüretet!

Az olvasóhoz.

Október elsejével új előfizetést nyitunk a *Pesti Napló*-ra.

A *Pesti Napló* azokat a nagy eszméket szolgálja továbbra is, amelyeknek negyvenhét éven át buzgó előharcosa, és független lévén minden irányban, a jövőben is első helyet foglal majd el azok között, akik a nemzet ideáljaiért küzdenek. A **közéletnek és az irodalomnak legkiválóbbjai** támogatják a *Pesti Naplót* ebben az ő törekvésében és a nagy művelt magyar olvasóközönség, amely ugyszólván nemzedékről nemzedékre tartott ki a *Pesti Napló* mellett, bizonyára továbbra is hű marad Magyarország legrégebb napilapjához.

A nemzeti ideálokért való küzdelmek közepette azonban pillanatra sem feledkezünk meg róla, hogy egy újság legfőbb feladata a pontos és gyors hírszolgálat és az olvasóközönség kielégítése. Külföldi levelezőink, vidéki tudósítóink, valamint széleskörű összeköttetések bizonyára a legalaposabban informálják minden irányban a *Pesti Napló* olvasóit és különös gondunk lesz rá, hogy a *közlegő választások* minden előkészületeiről, érdekesebb mozzanatairól az ország minden részéből tájékoztassuk olvasóinkat.

Október elsejével most folyó regényünk mellett

uj regényt

kezdünk meg a *világirodalom egyik legkitünőbb írójától*. Ezt majd egy eredeti regény fogja követni.

A *Pesti Napló*, noha nagyobb alakjánál és fényes kiállításánál fogva lényegesen eltér a többi napilapoktól, a legolcsóbb napilapok közé tartozik.

Előfizetési árak:

Egész évre : . . . 14 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre . . . . . 7 . . . . . Egy hónapra 1 . 20 .

A „Pesti Napló” kiadóhivatala
Budapest, Teréz-körút 23. sz.

Kiadótulajdonos:

Kosmos Műintézet Kö- és Könyvnyomda- és Hirlapkiadó Részvénytársaság.